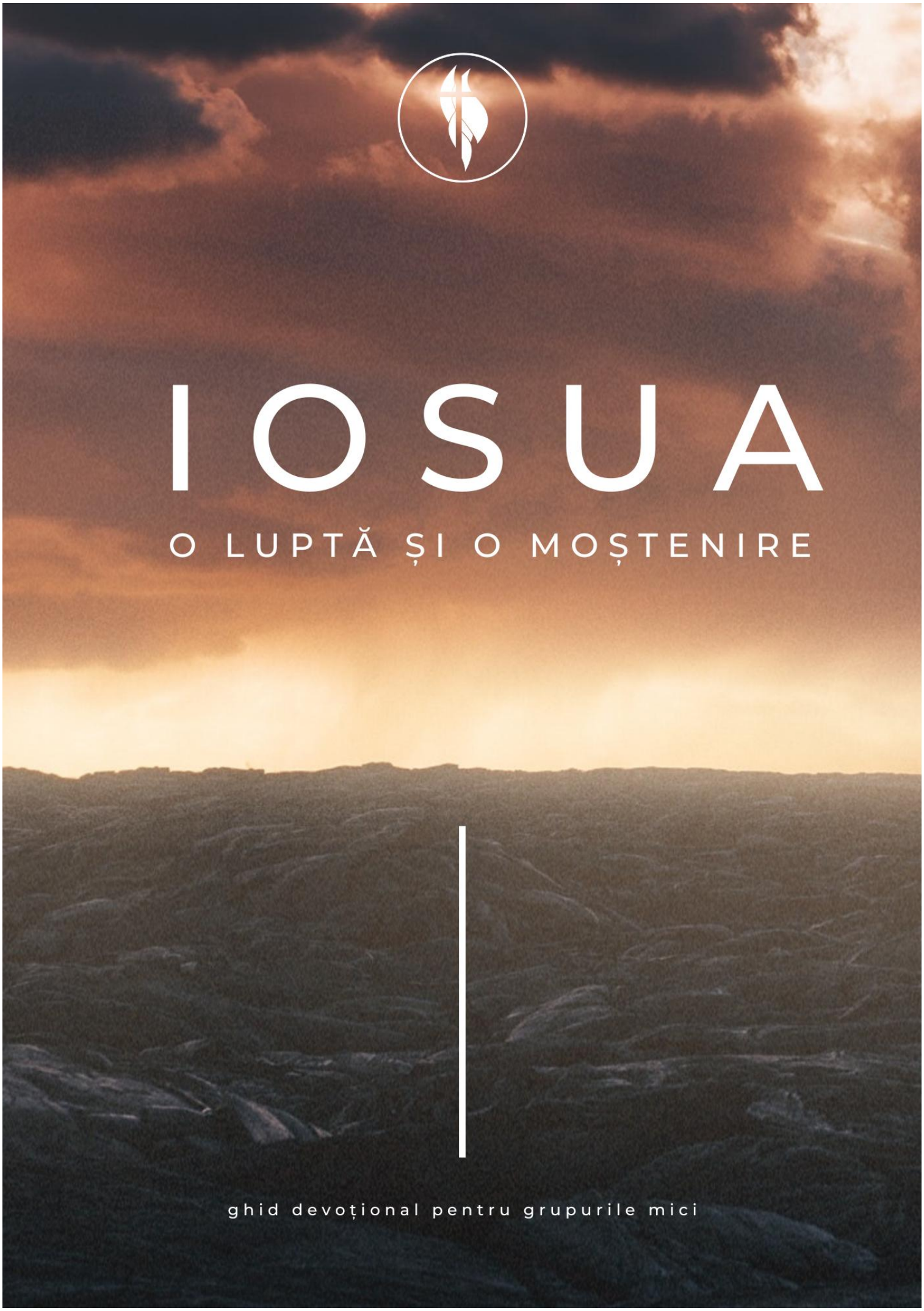
IOSUA
O LUPTĂ ȘI O MOȘTENIRE
ghid devoțional pentru grupurile mici

IOSUA

O luptă și o moștenire pentru fiecare credincios din poporul lui Dumnezeu

Ghid devoțional pentru grupurile mici

Metanoia, 2022

Iosua – Ghid devoțional pentru grupurile mici

© Biserica Metanoia Arad, 2022
Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro

Calendar de studiu Iosua 2022-2023

Lecția	***Săptămâna***	***Pasaj***	***Titlul lecției***
–	*26.09-02.10*	–	*Introducere Iosua*
1	03-09.10	Iosua 1:1-18	Ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu este aspectul central în orice luptă
2	10-16.10	Iosua 2:1-24	Cel ce nu se îndoiește de promisiunile lui Dumnezeu ci crede, va vedea puterea lui Dumnezeu la lucru.
3	17-23.10	Iosua 3:1-4:24	Doar prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului asigură depășirea oricărui obstacol
4	24-30.10	Iosua 4:1-24	Cunoașterea și respectarea legământului este esențială pentru biruință
5	31.10-06.11	Iosua 5:13-6:27	Dumnezeu aduce victoria în viața celor ce ascultă de poruncile Lui
6	07-13.11	Iosua 7:1-26	Păcatul unuia poate aduce nenorocire pentru mulți și nenorocirea nu este înlăturată decât prin pocăință
7	14-20.11	Iosua 8:1-35	Un nou început pentru cei care ascultă și răspund la Cuvântul lui Dumnezeu
8	21-27.11	Iosua 9:1-27	Domnul și poporul său arată milă față de cei care se supun Dumnezeului lui Israel
9	28.11-04.12	Iosua 10:1-12:24	Domnul luptă pentru Israel și le dă țara de moștenire

10	05-11.12	Iosua 13:1-14:15	Împărțirea țării prin sorți și provocarea fiecărei semințiide a-și cuceri moștenirea
	12-18.12	–	*Advent*
	19.25.12	–	*Naşterea Domnului*
	26.12.22-01.01.23	–	*Anul Nou*
11	02-08.01.2023	Iosua 15:1-19:51	Primirea și păstrarea moștenirii necesită credință, curaj și ascultare
12	09-15.01.2023	Iosua 20:1-21:45	Cetățile de scăpare – un loc de refugiu în vreme de nenorocire, pentru ca viața să fie protejată
13	16-22.01.2023	Iosua 22:1-34	Când lupta s-a încheiat, ascultarea de Legea Domnului este garanția odihnei și a liniștii
14	23-29.01.2023	Iosua 23:1-24:33	Poporul lui Dumnezeu este chemat să trăiască în credincioșie față de Dumnezeu, ca răspuns la credincioșia Lui

Introducere

Trăim într-o lume frământată în permanență de lupte, crize, boli și suferință. Fie că ne place, fie că nu ne place, realitatea conflictului este una care ne afectează, într-un fel sau altul, pe fiecare. Dincolo de conflictul armat care se duce în prezent în partea de est a Europei, viața de zi cu zi implică lupte de tot felul, pentru orice om. Din interiorul ființei sau din exterior, suntem prinși în tensiuni și crize care ne aduc frică, descurajare, îndoială, confuzie și suntem consumați fizic și psihic încercând să facem față tuturor acestor provocări.

Ca și urmași ai lui Cristos nu suntem scutiți de aceste lupte! Avem frământări personale care ne macină, avem provocări în familie care uneori ajung să ne înstrăineze unii de alții, iar în biserică suntem descurajați înfruntând tot felul de obstacole care ne împiedică să ne împlinim misiunea. Totuși, prin toate acestea noi putem fi biruitori prin Isus Cristos, Domnul! În mijlocul tuturor acestor lucruri cu care ne confruntăm, haideți să privim împreună din nou la Cuvântul lui Dumnezeu!

Vă chemăm în această toamnă în călătoria noastră prin cartea „Iosua", o carte care ne vorbește despre Dumnezeu care își împlinește promisiunile față de cei ce se încred în El, indiferent de obstacolele, piedicile și greutățile care stau în fața lor!

Cartea Iosua, nu este despre Iosua, ci despre Dumnezeu care *luptă* pentru poporul Lui și care dă Țara Promisă ca *moștenire* celor care se încred în El și care Îl ascultă cu credincioșie.

După mai bine de 3000 de ani de la întâmplările relatate în această carte, noi știm că Dumnezeu nu s-a schimbat. Dumnezeu și astăzi este alături de credincioșii Lui pentru a le face parte de biruință împotriva păcatului, împotriva răului și în cele din urmă chiar împotriva morții.

Pe parcursul celor 14 lecții ale studiului nostru, dorim să înțelegem cum putem să experimentăm și noi biruința în *lupta* pe care fiecare o

are de dat și cum putem să ne bucurăm de *moștenirea* de care Dumnezeu ne-a făcut parte în Cristos prin Duhul Sfânt care ne-a fost dat!

Noi suntem chemați ca și credincioșii ai lui Dumnezeu să ne încredem deplin în Cel care a biruit păcatul și moartea și este viu în veci de veci.

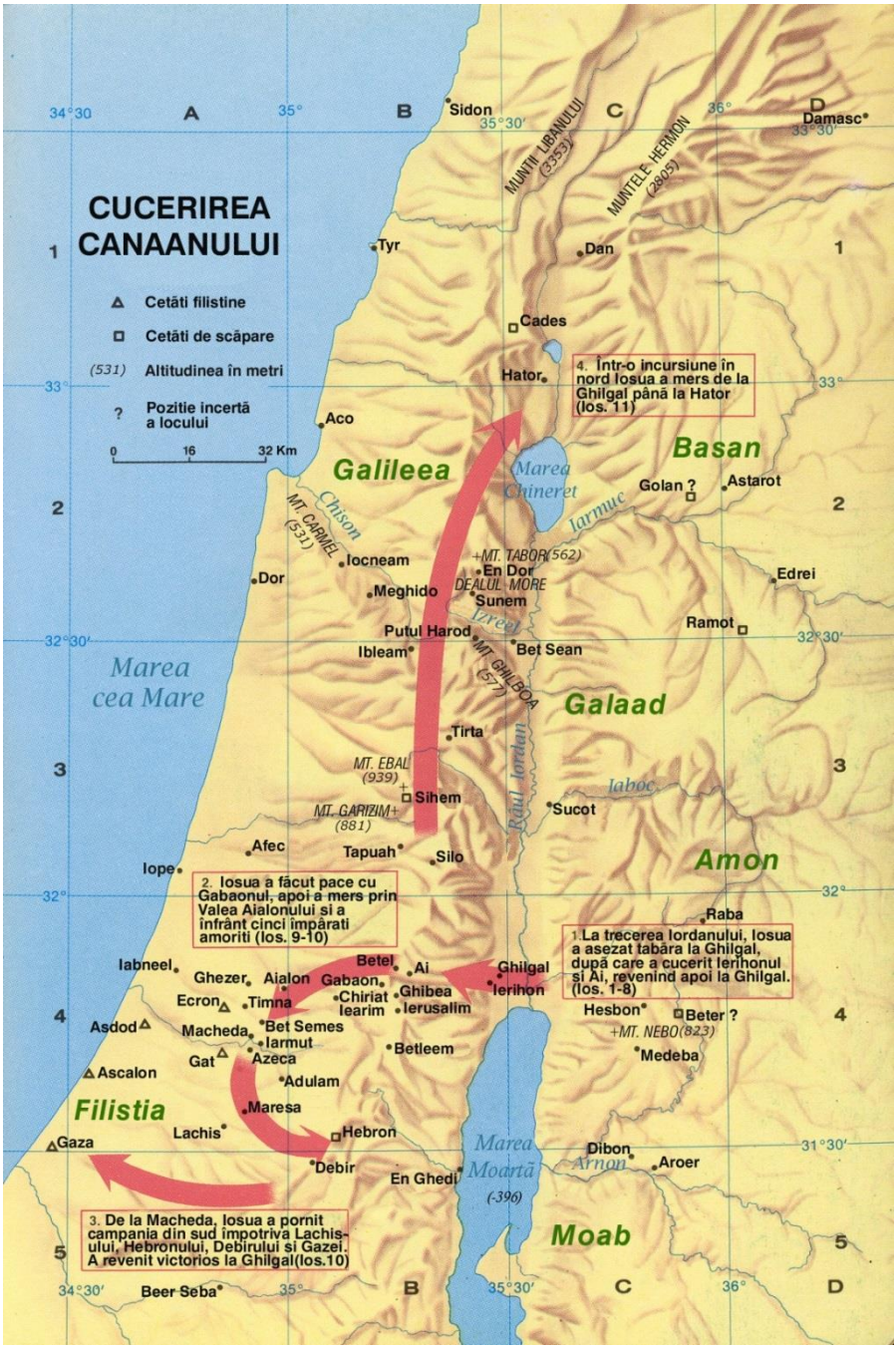
CUCERIREA CANAANULUI
Cetăti filistine
Cetăti de scăpare
(531) Altitudinea în metri
? Pozitie incertă a locului
0 16 32 Km
1. La trecerea Iordanului, Iosua a asezat tabăra la Ghilgal, după care a cucerit Ierihonul si Ai, revenind apoi la Ghilgal. (Ios. 1-8)
2. Iosua a făcut pace cu Gabaonul, apoi a mers prin Valea Aialonului si a înfrânt cinci împărati amoriti (Ios. 9-10)
3. De la Macheda, Iosua a pornit campania din sud împotriva Lachisului, Hebronului, Debirului si Gazei. A revenit victorios la Ghilgal(Ios.10)
4. Într-o incursiune în nord Iosua a mers de la Ghilgal până la Hator (Ios. 11)
Galileea
Basan
Galaad
Amon
Moab
Filistia
Marea cea Mare
Marea Chineret
Marea Moartă
Sidon
Tyr
Dan
Damasc
Cades
Hator
Aco
Golan ?
Astarot
Iarmuc
Chison
MT. CARMEL (531)
Iocneam
Dor
Meghido
+MT. TABOR(562)
En Dor
DEALUL MORE
Sunem
Edrei
Ramot
Izreel
Putul Harod
Ibleam
Bet Sean
MT. GHILBOA (577)
Tirta
MT. EBAL (939)
Sihem
MT. GARIZIM+ (881)
Iaboc
Sucot
Raul Iordan
Afec
Tapuah
Silo
Iope
Raba
Iabneel
Ghezer
Aialon
Gabaon
Betel
Ai
Ghilgal
Ierihon
Ecron
Timna
Chiriat Iearim
Ghibea
Ierusalim
Hesbon
Beter ?
+MT. NEBO(823)
Asdod
Macheda
Bet Semes
Iarmut
Betleem
Medeba
Gat
Azeca
Ascalon
Adulam
Maresa
Lachis
Hebron
Gaza
Debir
En Ghedi
Arnon
Dibon
Aroer
Beer Seba

Notițe:

Lecția 1

Iosua 1:1-18

Ascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu este aspectul central în orice luptă

I. Explicarea lecției

Primul capitol al cărții Iosua poate fi împărțit în 3 secțiuni principale.

(1) Iosua 1:1-9 Dumnezeu îi vorbește lui Iosua – repetarea promisiunii

În acest pasaj începe împlinirea promisiunii față de poporul Israel dată în urmă cu 600 de ani lui Avraam. Observăm, în primul rând, purtarea de grijă a lui Dumnezeu. Deși Moise, liderul principal, a murit, Dumnezeu ia imediat cuvântul și desemnează noul conducător. El nu își lasă poporul fără direcție. În același timp, Dumnezeu își arată necontenit susținerea și ajutorul în tot ceea va urma. El promite că va asigura victoria militară și va fi cu Iosua neîncetat.

Tot aici, Dumnezeu îi arată lui Iosua aspectul principal asupra căruia va trebui să își concentreze eforturile și energia: Legea Lui. Să citească, să mediteze, să discute Cuvântul. Să se asigure că nu deviază de la poruncile Lui, ci împlinește tot ce este scris în Lege.

Dumnezeu nu îi spune lui Iosua întregul plan de cucerire al țării, nu îi explică cum se va împlini promisiunea Lui. Iosua și poporul Israel vor trebui să asculte de Dumnezeu la fiecare pas.

Expresia *Întăreşte-te şi îmbărbătează-te* este repetată de 3 ori de Dumnezeu, și o dată de căpetenii. Lucrarea pe care Iosua o are de făcut este imposibil omenește, de aceea Dumnezeu îl încurajează în repetate rânduri.

(2) 1:10-11 Iosua le vorbește căpeteniilor – pregătirea pentru împlinirea promisiunii

Deși Canaanul este darul lui Dumnezeu pentru Israel (*intrați în țara pe care **o dau** copiilor lui Israel* – cf. 1:2, Iosua și poporul nu sunt absolviți de responsabilități. Următoarele pasaje arată trecerea la acțiune. Dumnezeu, prin puterea Sa, le dă țara, dar ei nu au voie să stea cu mâinile în sân. Sunt chemați să își facă partea lor.

(3) 1:12-15 Iosua vorbește triburilor de peste Iordan – respectarea promisiunii

Prin dialogul cu celelalte triburi, care s-au stabilit deja în teritoriul din estul Iordanului, observăm că promisiunea lui Dumnezeu se adresa poporului Israel ca întreg. Trebuiau sa fie uniți în luptă, uniți în biruință. Victoria va fi completă doar când fiecare trib va ajunge pe tărâmul promis.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: În prima parte a capitolului, Dumnezeu îl cheamă pe Iosua la o lucrare în cadrul planului Său. Ai identificat chemarea lui Dumnezeu pentru tine? Daca da, cum?

Întrebarea 2: Observăm în textul de față că Dumnezeu îi cere lui Iosua să prioritizeze Legea Lui. În contextul militar în care se aflau, ce alte lucruri importante ar fi putut deveni principala prioritare?

Ce aspecte sunt prioritare în viața noastră de zi cu zi?

Întrebarea 3: De ce spune Dumnezeu: *cartea aceasta a legii să nu se depărteze de gura ta?* De ce gura? De ce nu ochii, mintea, inima?

Întrebarea 4: Dumnezeu îi spune lui Iosua: *întărește-te și îmbărbătează-te*. Era responsabilitatea lui. Care sunt modurile prin care Iosua trebuia să se întărească? Care sunt modurile prin care tu te întărești în fața dificultăților?

Întrebarea 5: Ținând cont de unitatea poporului Israel cerută de Dumnezeu în tot ce va urma, cum putem aplica practic principiul conform căruia victoria nu e completă până când și fratele de lângă mine e victorios?

III. Exercițiu aplicative

Iosua 1:8: *Cartea aceasta a legii să nu se depărteze de gura ta; cugetă asupra ei zi și noapte, căutând să faci* ***tot*** *ce este scris în ea, căci atunci vei izbândi în toate lucrările tale și atunci vei lucra cu înțelepciune.*

Caută să găsești ***tot*** ce are de zis Scriptura legat de problemele sau luptele cu care te confrunți.

Notițe:

Lecția 2

Iosua 2:1-24

Cel ce nu se îndoiește de promisiunile lui Dumnezeu ci crede, va vedea puterea lui Dumnezeu la lucru

I. Explicarea lecției

Capitolul 2 începe printr-un ordin simplu și direct al lui Iosua. Acesta trimite 2 iscoade pentru a evalua din punct de vedere militar cetatea pe care urmau să o cucerească. Cele 2 iscoade ajung în casa unei curve pe nume Rahav, loc care la prima vedere pare nepotrivit pentru cineva din poporul lui Israel. Amplasarea casei lui Rahav însă era lângă zidul cetății, iar în caz că era nevoie ca iscoadele sa fugă din cetate, locația era potrivită pentru un astfel de plan.

Împăratul Ierihonului află despre cele 2 iscoade, iar planul acestora e dat peste cap. Neavând timp de reacție, soarta iscoadelor părea hotărâtă – capturarea acestora, interogatoriu prin tortură, și în cele din urmă, moartea. Rahav însă intervine rapid și ascunde iscoadele pe acoperiș. Nu doar că le ascunde, însă și deturnează planul gărzilor, prin faptul că le trimite în altă direcție.

În discuția pe care ulterior Rahav o are cu cele 2 iscoade, aceasta reconfirmă ceea ce Iosua si iscoadele știau deja din partea lui Dumnezeu, și anume că Ierihonul va fi dat în mâinile lor. Împăratul Ierihonului împreună cu poporul din cetate tremurau înaintea lui Israel din pricina istorisirilor despre minunile produse de Dumnezeu.

Urmează apoi declarația personală pe care o face Rahav despre Dumnezeu – ***căci Domnul Dumnezeul vostru este Dumnezeu sus în ceruri și jos pe pământ*** (v. 11). Această declarație a lui Rahav se diferențiază fundamental de atitudinea poporului din Ierihon. Modul în care Rahav verbalizează aceste cuvinte ne arată faptul ca ea avea credință în Dumnezeu. Nu degeaba Rahav e menționată în Evrei 11 și Iacov 2, ca exemplu de credință. Rahav e de asemenea menționată și

în arborele genealogic al lui Isus (Matei 1:5). Practic, Rahav e dovada vie a faptului ca Dumnezeu lucrează până și în cele mai întunecate locuri.

După ce iscoadele se întorc înapoi, povestesc lui Iosua ceea ce au auzit și au văzut in Ierihon. Concluzia capitolului 2 este una esențială și o lecție importantă pentru Iosua și iscoade – ***Cu adevărat, Domnul a dat toată țara în mâinile noastre, și toți locuitorii tării tremură înaintea noastră.***

Așa cum am văzut deja, capitolul 2 începe cu un ordin militar. Iosua dorea sa cunoască cât mai multe detalii despre Ierihon. Sfârșitul capitolul 2 însă, îi găsește pe Iosua și pe iscoade cu un altfel de răspuns, unul mult mai important decât ceea ce Iosua căuta sa afle: Dumnezeu îi oferă o reasigurare, de care acesta și cei din poporul Israel nu trebuie să se îndoiască.

II. Întrebări/Discuții la grup

Întrebarea 1: Deși Dumnezeu nu vorbește direct oamenilor în capitolul 2, numele Lui e pomenit deseori de către aceștia. În ce context e pomenit numele Lui și ce atitudine au aceștia față de El?

Întrebarea 2: Rahav răspunde diferit față de poporul ei la ceea ce aude despre Dumnezeu, deși ea deținea același set de informații ca și ceilalți oameni din Ierihon. Care e tiparul prin care omul nu răspunde cu credință atunci când este expus la Cuvântul Lui? Vezi și Matei 13:18-23.

Întrebarea 3: Reasigurarea pe care Iosua o primește din partea lui Dumnezeu vine într-un moment în care acesta căuta răspunsuri de ordin militar. Ce anume trebuia sa învețe Iosua din ceea ce iscoadele declară în ultimul verset?

Întrebarea 4: Cum reacționează iscoadele la declarația și propunerea lui Rahav? Ce putem învăța despre cum trebuie să interacționăm cu cei ce doresc să se apropie de Dumnezeu? Vezi Luca 18:9-14

Întrebarea 5: Rahav e recunoscută și apreciată în Scriptură pentru credința ei. Trecutul și contextul ei însă ar fi putut fi o piedică și o scuză pentru a se îndoi.

Care sunt lucrurile de care tu te îndoiești? Ce poți învăța de la Rahav în privința modului în care trebuie crezi? Vezi Evrei 11:6

III. Exercițiu aplicativ

Ultimul verset din capitolul 2 se încheie cu o concluzie importantă. Iosua primește o reasigurare din partea lui Dumnezeu. Fă o listă cu promisiunile pe care Dumnezeu le face în dreptul celor ce cred. Roagă-te și mulțumește-i lui Dumnezeu pentru fiecare promisiune pe care fie El a împlinit-o deja în viața ta, fie urmează sa o împlinească.

Notițe:

Lecția 3

Iosua 3:1-4:24

Doar prezența lui Dumnezeu în mijlocul poporului asigură depășirea oricărui obstacol

I. Explicarea lecției

Pregătirea pentru intrarea în țară (3:1-6)

Suntem în momentul în care poporul Israel, sub conducerea lui Dumnezeu prin Iosua, este pregătit să intre în țara promisă. Primul obstacol este râul Iordan (aflat în perioada de inundații). Dumnezeu îi pregătește pentru o minune asemănătoare cu cea experimentată de părinții lor la trecerea Mării Roșii. Minunea are loc datorită prezenței lui Dumnezeu în mijlocul lor prin Chivotul mărturiei. De aici încolo urmează mai multe evenimente în centrul cărora este Chivotul mărturiei, simbolul prezenței lui Dumnezeu în mijlocul poporului.

Acest episod e prima minune din cartea lui Iosua, după care urmează căderea zidurilor Ierihonului și ”oprirea soarelui” precedată de ploaia de pietre cu care a fost distrusă armata amoriților.

Să nu uităm că prin minuni Dumnezeu își arată puterea și slava. Minunile nu sunt la îndemâna noastră pentru a ne folosi de ele, ci Dumnezeu este cel care le face când voiește și cum voiește.

Minunea traversării (3:7-17)

Și în acest pasaj îl regăsim pe Dumnezeu în centrul acțiunii, prin Chivotul purtat de preoți până în mijlocul Iordanului pentru a pregăti calea poporului. În același timp, Dumnezeu întărește autoritatea lui Iosua în fața copiilor lui Israel. Dumnezeu stabilește și regulile traversării prin albia Iordanului ca pe uscat. Pentru împlinirea minunii, poporului i se cerea ascultare și respect față de Dumnezeu. Poporul nu

putea să se apropie de Chivot (la fel ca și atunci când Chivotul era în Cortul Întâlnirii, la fel ca și în episodul de la Sinai când Dumnezeu a vorbit poporului). Prezența Chivotului în mijlocul Iordanului este garanția că Dumnezeu își păzește poporul în timpul traversării Iordanului.

Acest pasaj ne aduce aminte de ieșirea din Egipt – Domnul își călăuzea poporul mergând înaintea lor ziua print-un ”stâlp de nor”, iar noaptea printr-un ”stâlp de foc” (Exod 13:21), dar și de promisiunea Domnului Isus cu privire la locul pe care ni-l va pregăti în casa Tatălui (Ioan 14:1-3).

Monumentele pentru urmași și confirmarea lui Iosua (4:1-14)

După treaversarea Iordanului, Iosua poruncește ca un om din fiecare semințe a lui Israel să ia o piatră/bolovan din mijlocul Iordanului pentru construirea unui momument care să le aducă aminte de minunea pe care a făcut-o Domnul la Iordan. Monumentul acesta va aduce aminte și generațiilor următoare de modul în care Dumnezeu a condus poporul în țara promisă. În același timp, Iosua construiește un monument, tot din 12 pietre, chiar în mijlocul Iordanului, în locul unde au stat preoții cu chivotul Domnului: Am putea spune că Iosua a amplasat monumentul chiar unde a stat Domnul în mijlocul Iordanului ca să-și apere poporul.

Dumnezeu totdeauna își îndeamnă poporul să construiască monumente, sau să aibă sărbători care să le aducă aminte de ce a făcut El pentru ei. Domnul Isus ne-a lăsat și nouă, urmașilor Lui, botezul și masa Domnului. Acestea sărbători ne focalizează atenția asupra morții, îngropării și învierii lui Isus Hristos, Domnul nostru (Matei 26:26-30, Rom 6:3-5, 1 Cor 11:17-34, 1 Petru 3:21)

Minunile sunt mărturii pentru toate popoarele (4:15-24)

După ce întreg poporul a traversat Iordanul după porunca lui Dumnezeu, au ieșit și preoții cu chivotul din albia Iordanului. Înainte de a pleca mai departe pentru cucerirea țării, Iosua construiește la Ghilgal, după porunca Domnului, monumentul de aducere aminte.

Acum înțelegem că monumentul era atât pentru generațiile următoare din Israel, cât și pentru toate popoarele (Iosua 4:22-24). Nu monumentul era important, ci faptul că acest monument vorbea de Dumnezeul lui Israel și ceea ce a făcut el pentru a-și împlini planul cu poporul Său.

Astăzi și noi vorbim oamenilor despre Domnul nostru Isus Histos și jertfa sa pentru noi, atât atunci când ne identificăm cu jertfa Lui la botez, cât și de fiecare dată când participăm împreună ca biserică locală la masa Lui (1 Cor 11:25-25).

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Pentru a intra în posesia moștenirii, poporul Israel avea de înfruntat tot felul de obstacole exterioare și interioare. Pe de-o parte, apele mari ale Iordanului, pe de altă parte frica de cei care locuiau țara, frica de necunoscut, frica de conflictele care urmau, etc. În contextul complicat din zilele noastre care sunt fricile cu care te confrunți?

Cum gestionezi aceste frici?

Întrebarea 2: Care sunt ”pietrele de aducere aminte” din viața ta? Spune celor din grup cum te ajută în viața ta de credință? Cum pot cei din jur să ”știe că mâna Domnului e puternică” în viața ta prin intermediul acestor ”pietre de aducere aminte”?

Întrebarea 3: Dacă botezul și masa Domnului sunt pentru noi astăzi ”stâlpi de aducere aminte” a lucrării Domnului Isus Hristos, ce putem noi face ca acestea să vorbească și prietenilor noștrii despre modul în care Dumnezeu lucrează și astăzi?.

Întrebarea 4: Citește Iosua 3:5 și 3:9! Ce i se cere poporului să facă pentru a fi pregătit să intre în Țară? Explică.

Ție ce ți se cere pentru a experimenta puterea lui Dumnezeu în viața ta? Evaluează și notează punctele slabe și cele tari. Ce vei face pentru a împlini ceea ce-ți cere Dumnezeu?

III. Exercițiu aplicativ

Propune-ți ca în următoarele luni să inviți măcar o dată, o persoană la o întâlnire care are legătură cu viața bisericii Metanoia (întâlnirea de duminică, sărbători, întâlnire formală sau informală a grupului mic, masă cu prieteni din biserică, etc.).

Notițe:

Lecția 4

Iosua 5:1-12

Cunoașterea și respectarea legământului este esențială pentru biruință!

I. Explicarea lecției

Poporul Israel a ajuns în siguranță de cealaltă parte a râului Iordan. Trecerea lor a fost o mare minune și a transmis un mesaj important oamenilor din țară (5:1). Canaaniților le era deja frică (2:9–11), iar acum erau de-a dreptul speriați.

Din punct de vedere uman, a fost momentul perfect pentru ca Iosua să mobilizeze imediat armata și să atace Ierihonul.

Dar Dumnezeu intervine și stabilește o strategie greu de înțeles pentru experții militari. El pune armata în incapacitate de luptă pentru câteva zile, făcând-o vulnerabilă în fața inamicului. De ce? Fiindca voia să îi asigure încă o dată că ei sunt poporul Lui ales prin legământ și că nu luptă singuri, ci El este prezent în mijlocul lor. Traversarea Iordanului s-a făcut în a zecea zi a lunii întâi (Ios. 4:19). Evenimentele descrise în Iosua 5 au durat cel puțin zece zile, iar apoi oamenii au mărșăluit în jurul Ierihonului încă șase zile. Dumnezeu a așteptat peste două săptămâni înainte de a da poporului Său prima lor victorie în țară. Scopul acestei întârzieri era unul de pregătire. Poporul, în speță generația care a intrat in țară trebuia să-și cunoască identitatea și Dumnezeul căruia îi aparțin. Cucerirea Canaanului urma sa fie victoria lui Dumnezeu, nu victoria lui Israel sau a lui Iosua.

Elementele de bază ale pregatirii pentru luptă!

Înainte de a porni lupta pentru cucerirea țării ne sunt prezentate trei acțiuni ale poporului cu importanță fundamentală în pregătirea a ceea ce urma.

1) Circumcizia poporului. Acest semn al legământului încheiat de Dumnezeu cu strămoșul lor Avraam le-a reamintit evreilor că erau un popor special, un popor separat, o națiune sfântă (Ex. 19:5–6) și că ei trebuiau să mențină puritatea/sfințenia în căsătoriile lor, în societatea lor și în închinarea lor față de Dumnezeu.
2) Sărbătorirea Paștelui. Generația care ieșise din Egipt nu mai era în viață, însă evenimentul salvării lor miraculoase din robie nu trebuia uitat. Puterea Dumnezeului lor era mai mare decât a popoarelor din țara în care intraseră și pe care trebuiau să o cucerească. Același Dumnezeu care i-a scos din Egipt prin sângele mielului jertfit i-a adus în țară, așa cum a promis. Conștiența faptului că nu luptă singuri le dădea încredere că vor fi biruitori.
3) Hrănirea din roadele țării. Faptul acesta pune în evidență credincioșia lui Dumnezeu. Promisiunea că vor primi o țară cu pământuri roditoare a fost împlinită.

Relevanța temei pentru poporul lui Dumnezeu de astăzi

Există aici lecții de principiu pentru poporul ales în baza legământului credinței, la fel cum au fost și pentru poporul Israel în baza legământului de la Sinai. Oamenii ascultători care se pun fără rezerve în mâinile lui Dumnezeu experimentează protecția Lui și dovedesc lumii că promisiunile Lui se împlinesc. Însă această dovadă este rezultatul acțiunii, al implicării active în derularea planului lui Dumnezeu.

Epistola către Efeseni ne prezintă identitatea și statutul nostru, moștenirea noastră în Hristos, țara aceea bună, „locurile cerești", la care El i-a ridicat deja prin harul Său pe cei care se încred în El. Pe de altă parte însă ne arată și că Biserica este angajată în războiul spiritual *împotriva stăpânirilor, a autorităţilor şi a puterilor acestui veac întunecat, împotriva duhurilor rele din locurile cereşti* (Ef. 6:12). Războiul lui Israel cu canaaniții este o imagine a conflictului nostru cu Satan. Ca să fim pregătiți pentru acest război găsim tot aici o descriere completă a armurii de care avem nevoie (Ef.6:10-18).

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Deși urgența era să pornească la atac împotriva dușmanilor, Dumnezeu îi poruncește lui Iosua să facă circumcizia poporului. De ce era important ca israeliții să fie circumcișii?

Întrebarea 2: Cum se identifică creștinii ca popor al lui Dumnezeu astăzi? Care sunt „semnele" exterioare ale credinței creștine? Citește Col. 2:11-15 și Gal. 5:22-25.Cât de evidente sunt aceste "semne" în viața ta?

În Iosua 5:9 citim: *Domnul i-a spus lui Iosua: „Astăzi am îndepărtat de peste voi ruşinea Egiptului!" Şi locul acela a fost numit Ghilgal care înseamnă „a rostogoli".* Dar care a fost „rușinea Egiptului"? Un raspuns ar fi acela că poporul ales era destinat sa fie un popor liber. Cei peste 400 de ani ai robiei egiptene erau o pată neagră în istoria lor. Acest principiu este valabil și la scara istoriei umane. Prin creație omul a fost destinat sa fie liber. Înșelat de Satan, și-a pierdut libertatea și moștenirea. Prin credința în moartea și învierea lui Cristos însă, ocara robiei păcatului este înlăturată, iar libertatea și moștenirea sunt redobândite.

Întrebarea 3: Dumnezeu a "rostogolit" rușinea și de pe noi și nu trebuie să uitam lucrul acesta niciodată. Privind în urmă la viața ta, care sunt lucrurile pe care le-ai făcut și de care acum îți este rușine? Pune-le pe o listă și mulțumește lui Dumnezeu că te-a eliberat de ele.

Sărbătorirea Paștelui nu numai că le-a reamintit de eliberarea și răscumpărarea lor din Egipt, ci a fost un indicator către alte victorii: înfrângerea canaaniților, dar mai mult, către o victorie realizată la Ierusalim pe Golgota unde Cristos, Paștele nostru, a fost jertfit pentru noi.

Cina Domnului sau Împărtășania este acel act de închinare în care și noi trebuie să ne amintim de persoana și lucrarea Mântuitorului ca Mielul lui Dumnezeu care a murit în locul nostru, purtând păcatul nostru pentru ca noi să avem viață și viață din belșug.

Întrebarea 4: Privind în istoria vieții tale, notează modurile în care ai văzut ajutorul și puterea lui Dumnezeu la lucru în susținerea umblării tale cu El. Dacă ar fi să iei din lista aceasta un eveniment din care să faci o sărbătoare, care ar fi acela?

Întrebarea 5: Ce semnificație are Cina Domnului pentru tine? De ce crezi că este importantă participarea la acest ritual? Cum stai la acest aspect?

Țara promisă de Dumnezeu poporului Israel era caracterizată prin abundența de hrană. Imediat după intrarea în Canaan mana a încetat și poporul s-a hrănit din roadele pământului. În plan spiritual lucrurile stau la fel.

Întrebarea 6: Care sunt resursele spirituale pe care le avem pentru hrana omului duhovnicesc? Cum te hrănești tu din aceste resurse?

III. Exerciţiu aplicativ

Tema principală din această lecție este să înveți cum să fii pregătit spiritual pentru lupta credinței în viața de zi cu zi. Gândește-te la provocările cu care te confrunți la locul tău de muncă, la școală, în familie, în viața socială. Cum te pregătești să faci față acestor provocări? Dacă nu ai un plan specific pentru pregătirea ta, ia în considerare să îți faci unul și să îl folosești. Poți include în acest plan rugăciunea regulată, citirea si studiul Scripturii, sfaturi și consiliere spirituală de la păstorul și liderii spirituali ai bisericii, etc.

Notițe:

Lecția 5

Iosua 5:13-6:27

Dumnezeu aduce victoria în viața celor ce ascultă de poruncile Lui

I. Explicarea lecției

La sfârșitul capitolului 5 îl găsim pe Iosua aproape de cetatea Ierihon, gândindu-se probabil cum va fi posibil ca aceasta să fie cucerită. O cetate fortificată, cu ziduri înalte și puternice, în interiorul căreia erau cei mai buni războinici.

În mijlocul acestor frământări, Iosua are o întâlnire deosebită. Un om apare înaintea lui. Acesta avea sabia scoasă din teacă în mână, ca un războinic pregătit de luptă.

Reacția lui Iosua e una firească. Acesta îl întreabă dacă este unul dintre ai lor sau dintre vrăjmași. Răspunsul pe care îl primește e unul neașteptat: ***Nu, ci Eu sunt Căpetenia oștirii Domnului, și acum am venit.*** (v. 14) Sau cu alte cuvinte: "nu sunt nici de partea ta, nici de cea a vrăjmașului, Eu sunt de partea Domnului". Pentru Iosua era important sa înțeleagă că lupta pe care urmează să o poarte e de la Domnul și e pentru Domnul, și că însuși Domnul era la conducerea acestui război.

În primele versete din capitolul 6, vedem cum Dumnezeu îi dezvăluie lui Iosua planul prin care cetatea Ierihon urma să fie cucerită. Planul consta într-un marș pe care preoții împreună cu oamenii de război trebuiau să îl facă în jurul cetății. Ei trebuiau să înconjoare cetatea timp de 7 zile, iar în ziua a șaptea tot poporul să scoată mari strigăte.

Pentru orice strateg militar acest plan ar fi părut o nebunie. Să înconjori cetatea timp de 7 zile suflând din trâmbițe, iar la urmă s scoți mari strigăte, nu are nimic de a face cu o strategie militară. Însă pentru

Iosua și poporul Israel, această poruncă era vitală în procesul de cucerire a-l cetății deoarece ei trebuiau să înțeleagă următoarele:

- Ierihon va fi cucerit nu prin forțe proprii și nici prin înțelepciunea omenească. Ierihonul va fi cucerit prin puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu.
- Deși războiul era al Domnului, poporul avea de asemenea o responsabilitate. Dacă ei nu ar fi ascultat de porunca Domnului, Israel nu ar fi avut nici o șansă să cucerească Ierihonul. Cu alte cuvinte, victoria e a Domnului, însă eșecul e în totalitate responsabilitatea omului.

Iosua, împreună cu poporu,l înțeleg importanța împlinirii acestei porunci din partea Domnului, iar ca și rezultat vedem cum în ziua a șaptea zidurile Ierihonului cad.

Odată ajunși în cetate, aceasta trebuia dată Domnului spre nimicire. Poporul trebuia să se ferească de tot ce urma să fie dat spre nimicire, iar tot argintul și tot aurul, toate lucrurile de aramă și de fier urmau să fie închinate Domnului.

Ceea ce urmează însă să citim în versetul 21 ne dă mari bătăi de cap. Afară de curva Rahav, toată cetatea trebuia trecută prin ascuțișul sabiei. Porunca pare drastică și dură însă trebuie să înțelegem cum anume s-a ajuns la această situație.

În primul rând, știm din Scriptură, dar și din documentele istorice, că poporul din Canaan era foarte rău. Lista cu toate lucrurile rele pe care le făceau o avem scrisă în diferite pasaje din Vechiul Testament, totul culminând cu faptul că își treceau prin foc proprii copii (Levitic 18:21; Levitic 20:1-5).

În al doilea rând, dacă Israel ar fi lăsat cu viață popoarele date spre nimicire, acesteal- ar fi dus pe Israel în păcat. Acest lucru s-a și întâmplat de altfel, ori de câte ori Israel a lăsat cu viață popoarele date spre nimicire (1 Împărați 22-24; Ieremia 32:35).

În al treilea rând, Dumnezeu a avut răbdare îndelungată cu cei din Canaan. Vedem acest lucru încă din Geneza 15:16. Apoi, cei 40 de ani de la momentul în care Israel a ieșit din Egipt, până ca acesta sa ajungă

în fața cetății pentru a o cuceri, a fost o perioadă în care cei din Ierihon ar fi avut timp să se întoarcă la Dumnezeu, deoarece ei auziseră de minunile pe care Dumnezeu le înfăptuise. Rahav e un exemplu în acest sens. De asemenea, cele 7 zile, timp în care cetatea a fost înconjurată, ar fi putut fi un ultim prilej pentru cei din Ierihon să se întoarcă la Dumnezeu. La un moment dat, cetatea Ninive trebuia să aibe aceeași soartă ca și Ierihon, însă ei s-au pocăit și Dumnezeu i-a iertat.

În versetul 26 îl vedem pe Iosua pronunțând un blestem care avea legătură cu rezidirea zidurilor Ierihonului și nicidecum cu interzicerea locuirii în cetate. Majoritatea comentatorilor cad de acord că acest blestem are legătură cu rezidirea cetății cu scopul de a readuce din nou același stil de viață de dinaintea distrugerii acestuia, și anume închinarea la idoli. Împlinirea blestemului se și întâmplă atunci când Hiel din Betel pune din nou temeliile cetății (1 Împărați 16:34).

Ultimul verset al capitolului 6 ne spune că Domnul a fost cu Iosua și că i s-a dus vestea în toată țara. Vedem cum Dumnezeu înalță pe Iosua datorită faptului că Iosua a ascultat în toate lucrurile de Dumnezeu, fără să se abată de la poruncile Domnului. Dumnezeu înalță nu pe cei ce se cred singuri înțelepți, și nici pe cei ce se încred în puterea lor, ci Dumnezeu înalță pe cei ce ascultă de El, în toate lucrurile.

II. Întrebări/Discuții la grup

Întrebarea 1: Poporul urmează întru totul porunca dată de Dumnezeu în legătură cu înconjurarea cetății. Ce putem învăța din modul în care poporul răspunde la poruncă?

Întrebarea 2: Dumnezeu e cel ce asigură victoria asupra Ierihonului. Tot Dumnezeu e cel ce asigură victoria prin Isus. Ce fel de victorie experimentează cel ce crede în Isus? Care versete/texte din Scriptură vorbesc despre această victorie?

Întrebarea 3: Odată dărâmate zidurile Ierihonului, acestea nu mai aveau voie să fie din nou rezidite. Oricine ar fi ridicat din nou zidurile cetății ar fi căzut în cele din urmă în idolatrie. Care e tiparul prin care un creștin poate să cadă din nou în păcat? Cum ne putem feri și lupta împotriva acestui tipar? Vezi Efeseni 6:10-17; 2 Corinteni 10:5; 2 Petru 2:19b.

Întrebarea 4: Iosua 6:27 ne spune că Dumnezeu îl înalță pe Iosua înaintea poporului. Înălțarea însă nu a fost un scop în sine pentru Iosua, ci ascultarea de poruncile Lui. E ascultarea de poruncile Lui prioritară pentru tine? Ce trebuie să schimbi la tine pentru ca prioritatea să fie ascultarea de El?

III. Exercițiu aplicativ

1 Corinteni 1:18-31 descrie salvarea ce o avem prin Cristos în mod similar cu biruința asupra Ierihonului. Propovăduirea crucii e o nebunie pentru cei ce sunt pe calea pierzării, la fel cum planul de luptă pentru cucerirea Ierihonului părea o nebunie pentru orice strateg militat. Citește versetele menționate mai sus și roagă-te lui Dumnezeu ca să te umple de puterea credinței și de înțelepciunea Lui în toate luptele tale.

Notițe:

Lecția 6

Iosua 7:1-26

Păcatul unuia poate aduce nenorocire pentru mulți și nenorocirea nu este înlăturată decât prin pocăință

I. Explicarea lecției

Eșecul de la Ai (7:1-9)

Autorul cărții ne descopere în versetul 1 cauza mâniei lui Dumnezeu manifestate pe parcursul acestui capitol. După marele succes în bătălia pentru Ierihon, poporul e în fața unei cetăți mici, Ai. Iosua, ca un bun strateg, trimite cercetașii pentru o evaluare a situației și decide după sfaturile acestora. Spre surprinderea lui, poporul suferă o înfrângere neașteptată. De la începutul cărții până aici, înaintea unui pas major al poporului, Dumnezeu este cel care le spune cum să acționeze.

Înfrângerea neașteptată îi determină pe Iosua și bătrânii lui Israel să se întoarcă către Dumnezeu cu o atitudine de pocăință (”având *cu toții* capetele presărate cu țărână”). Totuși Iosua pare că nu ia deloc în considerare că poporul sau cineva din popor ar fi vinovat de această înfrângere.

Noi, cititorii, înțelegem încă de la început că inamicul, cel care a provocat înfrângerea este unul din popor. Păcatul lui Acan s-a răsfrâns asupra întregului popor.

Acest episod ne amintește și de trădarea lui Iuda (Matei 26:14-16, 21-23), așa cum pe paginile Scripturii găsim mulți oameni din poporul lui Dumnezeu care prin sfidarea lui Dumnezeu aduc mânia lui Dumnezeu asupra poporului (e suficient să parcurgem lista împăraților lui Iuda și ai lui Israel care au nesocotit ascultarea de Domnul).

Concluzia acestui pasaj este că apartenența la poporul lui Dumnezeu/membralitatea într-o biserică nu e un cec în alb, ci cel care

păcătuiește fără a se pocăi se delimitează singur de poporul lui Dumnezeu.

Descoperirea păcatului lui Acan și întoarcere la ascultare de Dumnezeu 7:10-26

Dumnezeu răspunde lui Iosua, dar se pare că nu în felul în care se aștepta Iosua. El îi spune că eșecul militar se datorează păcatului poporului, respectiv călcării legământului lui Dumnezeu. Aici Dumnezeu e foarte specific: au luat lucruri date spre nimicire, au furat, au mințit, le-au pus alături de lucrurile lor.

Începând cu versetul 13, Dumnezeu îi dă porunci clare lui Iosua asupra modului în care poate ajunge la sâmburele problemei (omul/oamenii din popor care au păcătuit), precum și asupra modului de rezolvare a problemei. Iar Iosua împlinește întocmai poruncile Domnului.

În versetele 16-18 ni se descrie procedura prin care este descoperit înaintea poporului vinovatul: seminție, trib, familie, persoană (Acan). Succesiunea aceasta ne vorbește încă o dată de harul lui Dumnezeu. Acan și cei din familia lui aveau posibilitatea să mărturisească păcatul înainte de a se ajunge la ducerea la îndeplinire a pedepsei. Similar, și Domnul Isus îi mai întinde o mână lui Iuda la ultima masă pascală celebrată împreună (Matei 26:24).

Atunci când Acan este descoperit, Iosua îl provoacă să mărturisească păcatul urmând 4 pași: ”dă slavă lui Dumnezeu”, ”laudă-L”, ”mărturisește ce ai făcut” și ”nu ascunde nimic”. Mărturisirea păcatului este un mod de a-i da slavă Lui Dumnezeu pentru că, în esență, a-L slăvi pe Dumnezeu înseamnă rostirea adevărului despre El și în prezența Lui.

Din păcate, vedem că Acan recunoaște păcatul doar când nu mai are nici o soluție pentru a-l ține ascuns. El nu dă dovadă de pocăință, ci doar confirmă ceea ce Dumnezeu a scos la lumină.

În recunoașterea lui Acan vedem că mecanismul căderii în păcat este un proces, nu un simplu acciden (vezi cazul Evei – Gen 3:6, sau descrierea din Iacov 1:14-15).

Urmează pedeapsa lui Acan dusă la împlinire prin mâna poporului. Și în urma acestui episod rămâne un monument din pietre (ca și la Ghilgal), doar că acesta aduce aminte poporului despre eșecul de la Ai și de păcatul care l-a determinat.

Nenorocirea poate fi înlăturată doar prin pocăință.

Domnul S-a aprins de mânie împotriva fiilor lui Israel (v1) pentru ca în încheiere să aflăm că *Domnul S-a întors din mânia Lui aprigă* (v. 26). Din nou ne aducem aminte că bunătatea lui Dumnezeu ne îndeamnă la pocăință (Rom 2:1-4) în fiecare generație și în fiecare moment al vieții, pentru că Dumnezeu nu dorește moartea păcătosului, ci pocăința lui.

Întrebarea 1: În viața noastră de credință, atât la nivel individual cât și comunitar, apar și eșecuri/crize. Care ar fi câteva cauze ale acestor eșecuri? Care dintre ele le-ai văzut în viața ta?

Cum descoperi cauza eșecului/crizei și ce faci pentru ca tu și biserica să ieșiți întăriți din aceste eșecuri/crize?

Întrebarea 2: Înțelegem din pasaj că Iosua și poporul ar fi evitat eșecul de la Ai dacă L-ar fi întrebat pe Domnul. Noi avem acum mai multe metode de ”a-L întreba pe Domnul”: citirea Cuvântului, rugăciunea, părtăția cu biserica/frații, vorbirea lui Dumnezeu prin cei care predică, etc. Cum folosești tu aceste unelte? Unde ești deficitar? Ai vreun prieten/mentor cu care să te sfătuiești atunci când nu îți este clar ce-ți comunică Domnul, sau care să te mustre când greșești? Te străduiești să fii constant în părtășia cu biserica?

Întrebarea 3: În recunoașterea lui Acan (7:21) observăm că lăcomia lui l-a dus la neascultare. Citiți Efeseni 5:1-3, Coloseni 3:1-5 și 2 Petru 2:1-3. Ce soluții avem pentru a ne păzi de lăcomia noastră, dar și de a altora care ne pot înșela?

Întrebarea 4: Cum pot afecta acțiunile tale păcătoase comunitatea credincioșilor/biserica lui Hristos?

Întrebarea 5: Adu-ți aminte de eșecuri/crize din viața ta determinate de păcatul tău. În ce mod/prin cine a intervenit Dumnezeu pentru a-ți arăta unde ai greșit și cum te-a ridicat El? Ce ai învățat din aceste situații?

III. Exerciţiu aplicative

Trăim într-o lume influenţată tot mai mult de egoism şi individualism. Vedem că şi în biserică, această cultură individualistă prinde teren. Notează mai jos cum se vede influenţa individualismului în viaţa bisericii Metanoia. Apoi uită-te şi la modul în care este prezent în viaţa ta. Discută cu un prieten din biserică aceste aspecte şi stabiliţi împreună cum vă puteţi ajuta unul pe celălalt să înfruntaţi această cultură a individualismului.

Notițe:

Lecția 7

Iosua 8:1-35

Un nou început pentru cei care ascultă și răspund la Cuvântul lui Dumnezeu

I. Explicarea lecției

Cucerirea cetății Ai (8:1-28)

După evenimentele din Capitolul 7 care au venit ca un șoc în desfășurarea acțiunii, Dumnezeu îl încurajează din nou pe Iosua, chiard in primul verset: *Nu te teme şi nu te înspăimânta!*

Iosua auzise aceste cuvinte la începutul intrării în țară (1:9), iar acum le aude din nou (8:1). În acest mod el știe că Dumnezeu și scopurile Lui nu s-au schimbat. Este clar că promisiunea lui Dumnezeu este consecventă și adevărată, pentru că ceea ce a auzit Iosua înainte de înfrângerea Ierihonului, *Am dat Ierihonul în mâinile tale* (6:2), se repetă când poporul reia cucerirea cetății Ai *Adună întreaga oştire şi începeţi asediul cetăţii Ai! Iată că-l dau în mâna ta pe regele din Ai împreună cu poporul său, cetatea lui şi tot teritoriul lui.* (8:2).

Dacă privim la imaginea de ansamblu a cap. 7-8, vedem cum Israel experimentează mânia lui Dumnezeu pentru neascultare, iar mai apoi vedem restabilirea binecuvântării în urma ascultării pe care a învățat-o. Deși Valea Acor' este 'valea necazului', odată ce păcatul este rezolvat, există întotdeauna posibilitatea speranței, există un nou început pentru cei care ascultă și răspund la Cuvântul lui Dumnezeu.

La acest moment, lanțul de comandă funcționa așa cum trebuia, cu Dumnezeu în frunte. **Cheia succesului în aceste bătălii este prezența lui Dumnezeu cu poporul Său.**

În cele din urmă, chiar și decizia asaltului final a aparținut lui Dumnezeu, nu lui Iosua: *Atunci Domnul i-a zis lui Iosua: „Îndreaptă*

spre Ai suliţa pe care o ţii în mână, căci am să dau în mâna ta cetatea! (8:18). Victoria este de la Dumnezeu. Iosua și Israel nu trebuie să se bazeze pe armele pe care le dețin, ci pe Domnul care le va da cetatea.

Dacă mijlocul victoriei era aceleași ca la Ierihon, de data acesata strategia a fost alta. În timp ce Ierihonul a fost cucerit prin metode supranaturale, Ai a fost cucerit „în mod normal". Dumnezeu folosește diferite moduri pentru a-și îndeplini scopurile. Mijloacele lucrării lui Dumnezeu în viețile noastre sunt diferite. Planurile de luptă, strategiile și metodele ar putea fi diferite. Dar constanta este că Dumnezeu este la lucru și trebuie să privim la El.

Pietre de aducere aminte (8:24-29)

După ce strategia divină a fost pusă în practică, armata din Ai a fost încercuită și distrusă, iar popoeul se întoarce la cetate pentru a finaliza porunca lui Dumnezeu. Din nou trebuie subliniat faptul că aici nu vedem pur și simplu un act de violență rezultat din pofta de sânge a ființelor umane, ci **un act de judecată de către Suveranul Stăpân al universului**. Dărâmăturile care au fost cândva Ai îi vor aminti lui Israel de ceea ce a făcut Dumnezeu pentru ei, dar pot fi, de asemenea, o avertizare pentru alte cetăți.

Actul final din această secvență de evenimente a fost execuția regelui cu un morman de pietre ridicate peste el. **Aceste pietre sunt o altă reamintire a nebuniei respingerii lui Dumnezeu**. Referirea la grămada de pietre din 7:26 ridicată peste familia lui Acan este exact aceeași cu cea din 8:29. Există două grămezi de pietre de aducere aminte, pentru toți cei care au grijă să le bage în seamă, și fiecare „rămâne până astăzi" (8:29).

Înnoirea legământului (8:30-35)

După ce trupul regelui din Ai a fost îngropat așadar *sub un morman mare de pietre* (8:29), *atunci Iosua a zidit un altar [de pietre] Domnului, Dumnezeului lui Israel, pe muntele Ebal.* (v. 30). Contrastul este izbitor!

La poarta unui oraș păgân învins și pustiu zăcea trupul unui rege păgân, amintit cu o grămadă de pietre, simbolizând inutilitatea închinării zeilor falși ai canaaniților. Dar la Muntele Ebal (în chiar centrul țării Canaanului), îl vedem pe Iosua construind un altar (de asemenea, o grămadă de pietre) pentru Dumnezeul lui Israel, simbolizând binecuvântările și protecția care vin din închinarea singurului Dumnezeu adevărat, „cel Dumnezeul lui Israel."

Relația de legământ dintre Dumnezeu și poporul Său, încălcată de păcatul lui Acan și restaurată când mânia lui Dumnezeu a fost satisfăcută, este acum reconfirmată într-o ceremonie de legământ. **Amintirea Cuvântului lui Dumnezeu este cheia reînnoirii legământului și restabilirii prezenței lui Dumnezeu cu poporul Său.**

Succesul lui Israel nu constă în primul rând în distrugerea canaaniților, ci în supunerea totală, a tuturor, față de Cuvântul lui Dumnezeu. Este ca și cum ar spune: *Opriți războiul și ascultați cuvântul lui Dumnezeu; aceasta este cea mai urgentă problemă în acest moment!*

Este important de menționat că *toți israeliții* sunt acolo (8:33); și cine sunt ei exact este definit mai târziu în acel vers. *Ei sunt atât străinii care trăiesc printre ei, cât și băștinașii (*8:33). **Ce înseamnă calitatea de membru al poporului lui Dumnezeu?** Textul răspunde: ***sunt cei care aud și ascultă de Cuvântul lui Dumnezeu.*** Pentru a sublinia faptul că aceasta este cerința pentru tot poporul, secțiunea se închide cu o declarație clară că: *Nu era niciun cuvânt din tot ce poruncise Moise pe care Iosua să nu le citească întregii adunări a lui Israel, inclusiv femeilor și copiii și străinii care locuiau printre ei* (8:35).

Iosua 8 se termină cu Israel pe două dealuri – unul unde se pronunță binecuvântarea, celălalt unde se rostește blestemul. Noul Testament vorbește despre un singur deal, Calvarul, unde se revarsă mânia – se aplică blestemul. Dar, este și locul binecuvântării – locul unde păcatele sunt iertate și relația cu Dumnezeu restaurată.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: În Cap. 8, Iosua și poporul s-au întors la locul înfrângerii – Ai. Dacă suntem înfrânți, nu ar trebui să renunțăm și să fugim, ci ar trebui să ne întrebăm de ce am eșuat. Apoi trebuie să ne întoarcem la Domnul, să corectăm problema și să încercăm din nou.

Cum reacționezi atunci când ai parte de un eșec și ce putem învăța din acest capitol despre cum să avem succes în propriile noastre vieți?

Întrebarea 2: Pietrele de aducere aminte din aceste capitole sunt de mare importanță. Câte grămezi de piatră au ridicat Iosua și Israel până acum în Canaan și ce a marcat fiecare dintre ele?

Întrebarea 3: Ai pietre de aducere aminte cu ajutorul cărora să rememorezi intervențiile lui Dumnezeu din viața ta? Dacă nu, puneți-ți timp deoparte în această săptămână și încearcă să-ți aduci aminte de evenimente importante din viața ta în care ai văzut intervenția lui Dumnezeu.

Întrebarea 4: Cum poți folosi Biblia pentru a obține o perspectivă asupra voii lui Dumnezeu pentru viața ta?

Ce crezi că se întâmplă cu oamenii care neglijează să citească, să studieze și să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu?

III. Exercițiu aplicativ

Fiecare dintre noi facem greșeli. Este rău să faci o greșeală, mai ales una care este ușor de evitat. Este mai rău să faci aceeași greșeală de două ori. Mulți oameni nu învață din greșelile lor. Ei continuă să repete aceleași greșeli iar și iar și iar. Dar dacă faci o greșeală (un păcat), ține minte că Dumnezeu îți mai dă o șansă să te pocăiești. Învață din aceaa greșeală și lasă-L pe Dumnezeu să o folosească în viața ta pentru lecții valoroase.

Notițe:

Lecția 8

Iosua 9:1-27

Domnul și poporul său arată milă față de cei care se supun Dumnezeului lui Israel

I. Explicarea lecției

Stratagema duplicitară a gabaoniților – Truc de neiertat sau înțelepciune providențială? (9:1-15)

După cele două victorii pe care Israel le-a înregistrat împotriva cananiților din cetățile Ierihon și Ai, Iosua și căpeteniile poporului sunt puse în dificultate de o situație deosebită. Gabaoniții (care făceau parte din popoarele cananite) folosesc un vicleșug cu scopul de a evita soarta celor două cetăți care au fost distruse de Dumnezeu.

Primele 2 versete ale capitolului scot în evidență un contrast deosebit de important. Pe de o parte, ***toți regii*** *care erau în regiunea de apus a Iordanului, la munte, în zona deluroasă, pe întreaga coastă a Mării cea Mare până în dreptul Libanului, și anume regii hitiți, amoriți, canaaniți, periziți, hiviți și iebusiți****, s-au aliat ca să lupte împotriva lui Iosua și a lui Israel***. Pe de altă parte, *locuitorii din Ghivon* ***însă****, când au auzit ce făcuse Iosua cetăților Ierihon și Ai, s-au folosit de* vicleșug și s-au îndreptat către israeliți ca să încheie un legământ cu ei

Gabaoniții au studiat Legea lui Dumnezeu (Deuteronom 20:10-16) suficient ca să găsesca o portiță de scapare. Ei au mizat pe ego-ul israeliților care erau pe o poziție de forță în urma victoriilor câștigate: s-au smerit înaintea lor, dar au mințit cu privire la apartenența lor etnică. Iosua si căpeteniile poporului i-au crezut și *nu au mai întrebat pe Domnul*.

Modul de operare al gabaoniților este similar cu cel al ispitei: folosește porțiuni din Cuvântul lui Dumnezeu ca să slujească interesului personal, apelează la simpatia și empatia umană, gâdilă ego-ul,

cuprinde suficient adevăr ca să fie eficientă, și lucrează pe un teren familial și justificabil.

Aici, în narațiune, gabaoniții sunt identificați ca „hiviți" (9:7). Prin introducerea acestui nume tocmai în acest moment, scriitorul arată **adevărata problemă atât pentru Gabaoniți, cât și pentru Israel**. Hiviții se numără printre cei care urmează să fie distruși total de Israel atunci când intră în țară. Ei sunt incluși în lista celor care urmează să fie alungați (3:10) conform Cuvântului anterior de la Dumnezeu (Exod. 34:11).

Înșelăciunea demascată (9:16-25)

Iosua și căpeteniile poporului află după trei zile că gabaoniții fac parte din popoarele caananite care trebuiau distruse cu desăvârșire și sunt puși in fata unei situații foarte grele: *toată adunarea a murmurat împotriva căpeteniilor* (Iosua 9:18). Evreii încă aveau în memorie episodul cu Acan și pedeapsa care s-a abătut asupra întregului Israel datorită neascultării unui singur om. Întreaga operațiune de cucerire a țării era pusă în pericol, deoarece ascultarea de Legea lui Dumnezeu era condiția cuceririi și stăpânirii țării.

Din nou, nimeni nu se consultă cu Dumnezeu, care ar fi putut fie să anuleze tratatul, fie să-l aprobe. Aflat sub presiune, Iosua decide să își respecte legământul făcut cu gabaoniții, dar pedepsește viclenia lor făcându-i robi pentru casa lui Dumnezeu: *Acum sunteți blestemați, și nu veți înceta să fiți sclavi, să tăiați lemne și să scoateți apa pentru casa Dumnezeului meu* (Iosua 9:22).

Deznodământ (9:26-27)

Episodul gabaonit oferă un contrast cu națiunile care comploteau să distrugă Israelul (9:1–2). Hiviții, asemenea lui Rahab și familiei ei, erau ***dedicați distrugerii*** (Deut. 20:17) și, prin urmare, trebuiau să moară ca parte a judecății lui Dumnezeu asupra popoarelor canaanite. În final vedem că ei scapă, și într-un mod ironic, Iosua decide să fie ***dedicați sanctuarului*** (cf. Lev. 27:18). Lemnul și apa sunt esențiale

pentru operațiunile zilnice ale jertfelor (Lev. 1: 7, 9, iar Gabaon va fi una din cetățile care revin leviților (cf. Iosua 21:17).

Ulterior, gabaoniții au fost numiți *netinimi* („cei dăruiți" – dați să-i ajute pe preoți) și au lucrat ca slujitori în Templu (1 Cron. 9:2; Ezra 2:43, 58; Neemia. 3:26). Nu există nicio dovadă în Scriptură că descendenții gabaoniților au creat probleme pentru evrei. Faptul că peste sute de ani, *Slujitori ai Templului* s-au întors la Ierusalim după captivitatea babiloniană (Ezra 2:43–58; 8:20) sugerează că cel puțin o parte din urmașii lor au fost devotați Domnului și casei Sale.

Pe de altă parte, învățăm de la Iosua că toate deciziile au consecințe și nu toate acele consecințe pot fi înlăturate. Israeliții nu L-au întrebat pe Domnul, iar acest lucru pune în prim plan dependența oamenilor de Cuvântul lui Dumnezeu și de puterea lui Dumnezeu.

În ultimă instanță, ceea ce face diferența între indivizi ca Rahab sau popoare ca Gabaon, pe de o parte, și toți ceilalți caananiți care vor fi nimiciți, pe de altă parte, este faptul că Rahab și Gabaoniții nu și-au împietrit inima față de Dumnezeu: *N-a rămas nicio cetate care să fi făcut pace cu copiii lui Israel,* ***afară de heviţi, care locuiau în Gabaon****; pe toate le-au luat prin luptă.* ***Căci Domnul a îngăduit ca popoarele acelea să-şi împietrească inima şi să lupte împotriva lui Israel, pentru ca Israel să le nimicească cu desăvârşire****, fără să aibă milă de ele, şi să le nimicească, după cum poruncise lui Moise Domnul* (Iosua 11:19-20).

În esență, apelul gabaoniților marchează un apel, conștient sau inconștient, la mila lui Dumnezeu, un apel la caracterul Său ca „bun și drept" (adică, milostiv). Întregul episod oferă lui Dumnezeu o oportunitate de a demonstra dacă *hesed-ul* său (milă, loialitate, angajament [legământ]) s-ar putea extinde sau nu asupra ne-israeliților. Și astfel, personajul principal este din nou Dumnezeu.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Ce greșeală a făcut Iosua care a deschis calea să fie înșelat de gabaoniți? De ce este o greșeală ușor de făcut și cum putem evita să facem aceeași greșeală?

Întrebarea 2: Ce fel de alianțe sunt nebiblice și de ce? Vezi Iacov 1:5–6; Proverbe 3:5–6; și 2 Corinteni 6:14.

Întrebarea 3: Ce exemple poți sugera din Scripturi și din propria ta experiență în care Dumnezeu se folosește de greșelile noastre și chiar de răzvrătirea noastră, deși încă mai trebuie să trăim cu consecințele acțiunilor noastre?

Întrebarea 4: Ai folosit informatii trunchiate (jumatăți de adevăr) pentru a obține un avantaj (financiar, de imagine sau de altă natură)? Care au fost consecințele acestui mod de a acționa, pe termen scurt și pe termen lung?

Întrebarea 5: Ce putem învăța de la oamenii din Gabaon și ce putem învăța despre Dumnezeu?

III. Exerciții aplicative

Într-un anume fel, situația lui Israel și a caananiților se compară cu situația noastră contemporană ca și creștini. Există lângă noi oameni din afara împărăției care, potrivit lui Isus, în acest moment sunt condamnați la moarte veșnică din cauza necredinței lor (Ioan 3:18). La fel ca și unii dintre caaniți, s-ar putea să aibă o anumită cunoștință despre Dumnezeul Bibliei, dar, spre deosebire de ei, nu și-au schimbat încă răzvrătirea împotriva lui Dumnezeu cu o relație cu El.

Iosua 9 ne arată harul nespus de mare al Aceluia care nu vrea moartea păcătosului, ci vrea ca toți să vină la credință și să aibă parte de un viitor și o nădejde, indiferent de apartenența etnică, culturală sau de statutul social. Mandatul nostru spiritual este acela de *a spune Evanghelia la orice făptură. Cine crede și se va boteza va fi mântuit dar cine nu crede va fi condamnat* (Marcu 16:15-16).

Ce vei face tu, cel care ai beneficiat de harul nespus de mare de a fi numit copil al lui Dumnezeu, față de cei aflați încă în valea umbrei morții?

Notițe:

Lecția 9

Iosua 10:1-12:24

Domnul luptă pentru Israel și le dă țara de moștenire

I. Explicarea lecției

Contextul

Întreagul capitolelor 9-12 din cartea Iosua este delimitat de referiri la regii țării. Astfel, secțiunea începe în 9:1-2 cu precizarea că se formează o coaliție a regilor care *s-au aliat ca să lupte împotriva lui Iosua şi a lui Israel*, și se încheie cu o listă a regilor învinși (Cap. 12).

După ce în cap. 9, naratorul se întrerupe pentru a raporta incidentul cu gabaoniții, primele versete ale cap. 10 (v. 1-6) și ale cap. 11 (v. 1-5) prezintă în oglindă, formarea unor alianțe împotriva Israelului, care vor conduce la campaniile din sudul și, ulterior, din nordul Caananului.

Ceea ce trebuie remarcat în primul rând este contrastul dintre atitudinea regilor caananiți după ce au auzit că Domnul a secat apele Iordanului înaintea fiilor lui Israel și poziția de forță adoptată acum. Dacă în cap. 5:1, *tuturor regilor canaaniți li s-a înmuiat inima, pierzându-şi curajul înaintea fiilor lui Israel,* de data acesasta *s-au aliat ca să lupte împotriva lui Iosua și a lui Israel.*

Întrebarea este ce anume provoacă răspunsul militar din partea acestor regi? Iar răspunsul nu trebuie căutat doar din punct de vdedere politic, ci mai ales spiritual. Această împotrivire față de poporul lui Dumnezeu implică de fapt o opoziție față de Dumnezeu Însuși. Iar acesta poate fi un indiciu că acum „păcatele amoriților" își ating „măsura deplină" (vezi Gen. 15:16). În acest moment, **regii se unesc** nu doar împotriva poporului lui Dumnezeu, ci **împotriva Dumnezeului lui Israel**.

DOMNUL lupta pentru Israel și DOMNUL a dat țara de moștenire lui Israel

De-a lungul narațiunii cuceririi Canaanului, dar mai ales pe parcursul acestor capitole, este deosebit de important să remarcăm ritmul constant al intervenției suverane a lui Dumnezeu:

- *DOMNUL i-a zis lui Iosua: „**Nu te teme de ei**, căci i-am dat în mâna ta și niciunul nu-ți va putea sta împotrivă!“* (10:8)... *„**Nu te teme de ei**, căci mâine, pe vremea aceasta, îi voi da pe toți la moarte înaintea lui Israel.* (11:6)
- *N-a mai fost nicio zi ca aceea, nici înainte, nici după, o zi în care DOMNUL să fi ascultat de glasul unui om. **Căci DOMNUL lupta pentru Israel.*** (10:14)
- *Iosua i-a învins pe toți acești regi și a cucerit regatele lor într-o singură campanie, deoarece **DOMNUL, Dumnezeul lui Israel, lupta pentru Israel.*** (10:42)

Cheia victoriei israeliților nu a depins în nici un moment de strategia urmată în bătălie, ci avea la bază promisiunea lui Dumnezeu: *Voi însă nu vă opriți, ci continuați să-i urmăriți pe dușmanii voștri și să-i loviți din urmă până îi veți nimici! Nu-i lăsați să intre în cetățile lor, **căci DOMNUL, Dumnezeul vostru, <u>a hotărât</u> să-i dea în mâna voastră**.* (10:19)

Fără îndoială, poporul a trebuit să-și facă partea lui. Din punct de vedere geografic, teritoriul care trebuia călcat cu talpa piciorului pentru a fi luat în stăpânire a fost mare, iar bătăliile duse au fost numeroase: *Războiul purtat de Iosua împotriva tuturor acestor regi a ținut **multă vreme**.* (11:18).

Iar pentru a-și atinge scopurile, Domnul folosește împreună atât factorii divini (vezi episodul cu soarele și luna), cât și cei umani. În timp ce victoria este sigură, deoarece Domnul o realizează, poporul are și el are un rol de jucat. Ei vor fi implicați în operațiunea de „curățare” și, în special, li se poruncește să se ocupe de care și cai, acțiune prin care Israelul trebuie să continue să arate că se va baza în continuare pe puterea promisiunii lui Dumnezeu, și nu pe carele sau caii de luptă.

Ceea ce naratorul scoate însă în evidență la acest moment, dincolo de aspectele care au mai rămas nerezolvate, este tocmai această împlinire a promisiunilor lui Dumnezeu: *Iosua a luat astfel toată țara...* ***Iosua a cucerit întreaga țară, potrivit cu tot ceea ce DOMNUL îi spusese lui Moise.*** *Și* ***Iosua a dat-o drept moștenire lui Israel****, potrivit cu părțile alocate fiecăruia, după semințiile lor.* ***Apoi țara s-a odihnit de război.*** (11:16-23). În pofida insuficiențelor lui Israel la diferite niveluri, Dumnezeu rămâne consecvent, fidel promisiunii și scopului Său.

În loc de încheiere / Va continua

Narațiunea din Cap. 12 nu este doar o listă de verificare, ci funcționează ca un apel la mulțumire și laudă față de lupta pe care Regele suprem o duce împotriva regilor canaaniți. Pe măsură ce își amintesc de această lucrare a lui Dumnezeu, ea îi pregătește pentru luptele pe care le vor înfrunta în viitor. Chiar și ceva atât de, aparent simplu, ca o listă de nume din Scriptură, dă mărturie despre puterea făgăduinței lui Dumnezeu – confirmată în trecut, activă în prezent și suficientă pentru viitor.

Așadar, ***țara s-a odihnit de război*** (11:23). După cum vom vedea, mai sunt zone de ocupat (13:1), dar conflictele majore s-au terminat. Accentul poveștii se va îndrepta de acum către alocarea pământului către semințiile lui Israel. Ei au experimentat puterea promisiunii, iar acum urmează să primească promisiunea în termeni reali – ca pământ al lor.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: În viața fiecărui credincios apar momente când ne vom confrunta cu opoziție față de credința noastră. Ce ai învățat din acest pasaj care te poate ajuta să înfrunți dificultăți/provocări/încercări/bătălii?

Întrebarea 2: Dumnezeu își demonstrează credincioșia față de fiecare credincios. Cu toate acestea, adesea ne este greu să avem încredere în Dumnezeu pentru viitor, chiar dacă El a fost credincios în trecut. Care sunt domeniile în care ai nevoie să fii reasigurat de prezența și puterea lui Dumnezeu? Explică.

Întrebarea 3: Citiți Iosua 11:15. Care este rolul tău în lucrarea lui Dumnezeu (acea parte pe care Dumnezeu ți-a încredințat-o doar ție) și cât de credincios/consecvent ești în împlinirea lucrurilor pe care Dumnezeu ți le-a dat ție să le faci?

Întrebarea 4: Nimic nu este prea greu pentru Domnul, chiar și oprirea soarelui. Nu trebuie să ne fie frică să venim cu cereri mari înaintea lui Dumnezeu. Care este cel mai mare lucru pe care l-ai cerut lui Dumnezeu?

Care este cel mai uimitor răspuns la rugăciune pe care l-ai văzut?

III. Exercițiu aplicativ

Cartea Iosua îl înfățișează pe Dumnezeu ca Războinicul care luptă în numele poporului Său. Chiar și după ce Israel rupe legământul și se depărtează de Dumnezeu, El nu își abandonează promisiunile și promite prin profeți că va reveni din nou ca un războinic.

Noul Testament ne arată că Isus este acel Mesia, dar în loc să-și conducă poporul într-o luptă fizică împotriva romanilor, el înalță și intensifică bătălia, astfel încât acum lupta este îndreptată împotriva puterilor și autorităților spirituale. Iar aceşti dușmani nu sunt învinși cu săbii și sulițe, ci prin moartea, învierea și înălțarea lui Cristos (vezi Efeseni 4:7-10; Coloseni 2:13-15). Dar Noul Testament priveşte, de asemenea, spre viitor, în pasaje precum Apocalipsa 19:11-21, când Isus se va întoarce ca un războinic să-și salveze poporul și să pună capăt la tot răul – atât în carne și oase, cât și spiritual.

Trăim în perioada dintre prima și a doua venire a lui Hristos. Ne uităm înapoi la bătăliile lui Iosua și a altor sfinți ai Vechiului Testament și aşteptăm cu nerăbdare venirea lui Hristos. Trăim într-o perioadă de război spiritual, dar pe care nu îl luptăm singuri, ci cu ajutorul lui Dumnezeu. De aceea trebuie să ne îmbrăcăm cu toată armura lui Dumnezeu, ca să putem sta în picioare, fermi, împotriva oricăroi strategii ale diavolului" (Efeseni 6:11). Astfel, pe măsură ce ne confruntăm cu haosul și răul lumii, trebuie să ne amintim că nu luptăm singuri, ci în puterea lui Dumnezeu, știind că victoria va fi în cele din urmă a lui.

Îl vedem cu adevărat pe Dumnezeu ca Regele nostru Războinic? Dacă nu, de ce nu?

Cum ne ajută să trăim în fiecare zi știind că toți dușmanii lui Hristos vor trebui să-L recunoască ca Domnul?

CANAANUL
în timpul lui Iosua
si al Judecãtorilor
0
25
50 km
Populatia canaanită rămasă în tară
Marea cea Mare
Marea Moartă
Muntele Hermon
Abana
Parpar
Merom
Marea Chineret
Iarmut
Iabok
Iordan
Iarqon
Cana
Harod
Sarec
Amon
Zered
Muntele Acrabim
Desertul Iuda
Mt Carmel
Mt Tabor
Mt Ghiboa
Mt Ganzim
Muntele Ebal
Muntele Gas
Mt Adumin
Mt Abarim
Mt Peor?
Mt Pisga
Mt Nebo
Târgurile lui Iair
MAACA
AMORITI
BASAN
GHESUR
ARGOB
MANASE
ASER
NEFTALI
GALILEEA
ZABULON
ISAHAR
MANASE
GAD
GALAAD
AMON
EFRAIM
BENIAMIN
DAN
FILISTENI
IUDA
RUBEN
MOAB
SIMEON
EDOM
GHESURITI ?
Tyr
Helba
Hosa
Cana
Bet-Maaca
Dan (Lais)
Baal-Gad
Bet-Anat
Rehob
Chedes
Jireon
Mitrefot-Maim
Aczib
Ebron
Abdon
Hator
Bet-Emec
Rama
Miseal
Neiel
Chineret
Hucoc
Cabul
Sihor-Libnat
Afec
Beten
Hanaton
Rimon
Racat
Hamat
Golan
Astarot
Helcat
Gat-Hefer
Adami-Necheb
Chedes-Neftali
Asaf
Simron
Helef
Iabneel
Iafia
Dabrat
Chison
Bet-Semes
Iocneam
En-Dor
Dor
Sarid-Anaharat
Sunem
Remet
Edrei
Meghido
Izreel
Bet-Sita
Debir
Roguelim
Tob
Tanac
Bet-Sean
Ibleam
Ramot-Galaad
Hefer
Bezec
Terera ?
Iabes-Galaad
Tebet
Abel-Mehola
Tafon
Tirta
Sihem
Sucot
Mahanaim
Piraton
Micmetat
Iaonah
Penuel
Taanat-Silo
Afec
Aruma
Tapuah
Gat-Rimon
Lebona
Adam
Iafo
Bene-Berac
Silo
Nobah
Iehud
Timnat-Serah
Iogbeha
Iesana ?
Betoniro
Iaezer
Betel (Luz)
Ofra
Raba
Bet-Nimra
Bet-Horon-de Sus
Mitpa
Ai
Naarata
Ghezer
Saalabin
Ghilgal
Iabneel
Baalat
Gabaon
Gheba
Ierihon
Sitim
Abel-Cheramim
Mefaat
Ghibeton
Alalon
Rama
Anatot
Bet-Haran
Eleale
Sicron
Chefira
Beerot
Ghibea
Bet-Araba
Hesbon
Ecron
Timna
Estaol
Chiriat-Iearim
Bet-Hogla
Beter
Torea
Bet-Semes
Ierusalim (Iebus)
Bet-Iesimot
Asdod
Zanoa
Iarmut
Betleem
Medeba
Gat
Azeca
Etam
Ascalon
Libna ?
Adulam
Bet-Baal-Meon
Cheila
Bet-Tur
Bamot-Baal ?
Maresa
Atarot
Lachis
Bet-Tapuah
Hebron
Chiriataim
Dibon
Chedemot
Eglon
Gaza
Zif
Aroer
Debir
Duma
Arab
Iuta
En-Ghedi (Hataton-Tamar)
Iahat ?
Soco
Carmel
Maon
Gherar
Ticlag
Estemoa
Anab
Iatir
Saruchen
Beer-Seba
Molada
Horma
Arad
Chir-Moab
Toar

Notițe:

Lecția 10

Iosua 13:1-14:15

Împărțirea țării prin sorți și provocarea fiecărei seminții de a-și cuceri moștenirea.

I. Explicarea lecției

Din capitolul 13 intrăm în partea a doua a cărții, respectiv intrarea lui Israel în posesia țării, moștenirii. După frângerea coloanei vertebrale militare a cananiților, respectiv înfrângerea celor 31 de împărați, poporul rămâne cu Iosua la Ghilgal lăsând necucerită o mare parte din țară. Strategia de cucerire a țării intră de acum într-o nouă fază. Țara urmează să fie împărțită prin tragere la sorți, fiecare seminție urmând să-și cucerească singură partea de moștenire.

În prima parte a capitolului 13, Dumnezeu îi atrage atenția lui Iosua, și implicit poporului, asupra câtorva lucruri:

- limita de timp fixată pentru ajutorul Lui Dumnezeu nemijlocit (*cât vei trăi)* este aproape să fie atinsă;
- a mai rămas o mare parte de țară necucerită;
- strategia cuceririi intră într-o nouă fază: țara urmează să fie împărțită prin sorți între cele 9 seminții și jumătate, urmând ca inițiativa cuceririi ei să cadă pe umerii fiecărei seminții în parte.

Textul ne prezintă mai apoi în detaliu moștenirea de dincolo de Iordan a celor două seminții si jumătate, cu o atenționare ușor neobservabilă în v.13: *n-au izgonit pe gheșuriți și pe maacatiți, care au locuit în mijlocul lui Israel până în ziua de azi*.

Marele preot Eleazar, Iosua și căpeteniile semințiilor lui Israel fac împărțirea țării prin sorți, după porunca Domnului. Leviții nu au parte de moștenire afară de cetățile de locuit cu locurile goale dimprejurul lor pentru turmele și averile lor. Așa cum îi spusese Dumnezeu lui Moise, Domnul, Dumnezeul lui Israel este moștenirea Leviților.

În încheierea capitolului 14, Caleb devine un deschizător de drum la noua strategie de cucerire a țării. Dacă el a putut cuceri o cetate bine întărită și apărată tocmai de anachimi, înseamnă că toți vor putea face la fel.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Strategia de cucerire a țării intră într-o nouă fază. Fiecare seminție trebuie să-și cucerească partea de țară singură. Ce însemna pentru ei acest lucru? Ce înseamnă pentru noi ca individ, parte dintr-o familie, sau ca familie parte dintr-o comunitate că trebuie să ne cucerim ținutul singuri?

Întrebarea 2: Israeliții au cucerit ținuturi întinse dincolo de Iordan, și au ascultat de Domnul. Însă, nu au izgonit pe gheșuriți si pe maacatiți. Doar două popoare mici între atâtea popoare nimicite. Atunci când în viața unui om sau a unei comunități, sunt multe lucruri bune, este relativ ușor să trecem cu vederea puținele lucruri rele. Dar pe cântarul Lui Dumnezeu aceste lucruri nu vor fi trecute cu vederea.

Care sunt puținele lucruri mici și rele pe care le îngăduim în viața comunității? Dar în viața familiei tale? Dar în viața ta personală, ca soț, soție, tată, mamă, slujitor în Biserică, angajat, angajator, cetățean al țării? Micile compromisuri trecute cu vederea în comparație cu multele realizări. Ai curajul să le identifici și ținând seama de marile consecințe care le pot avea, să fii gata să renunți la ele? Cere ajutorul celor din grup.

Întrebarea 3: Care a fost adevărata moștenire a Leviților ? Care este adevărata noastră moștenire? Cum se vede acest lucru în viața ta ? Care sunt lucrurile care nu arată moștenirea care o aștept ?

Întrebarea 4: Strategia de cucerire a țării e nouă. Oare Dumnezeu va mai fi cu noi și în continuare? Uitați-vă la exemplul lui Caleb. Care e secretul lui (vezi și Numeri 13-30, 14:6-9, 24).

Cum am putea fi deschizători de drumuri pentru cei de lângă noi? Oare vom avea curajul lui Caleb?

III. Exercițiu aplicativ

Acum că ți s-a reamintit care este adevărata ta moștenire, propune-ți ca din săptămâna aceasta, lucrurile care arată înspre această moștenire să se vadă tot mai pregnant în viața ta. Propune-i partenerului tău sau celei mai apropiate persoane din viața ta să-ți urmarească evoluția și fii gata să-i dai socoteală !

Notițe:

Lecția 11

Iosua 15:1-19:51

Primirea și păstrarea moștenirii necesită credință, curaj și ascultare

I. Explicarea lecției

Capitolele 15-19 nu sunt partea cea mai interesantă din cartea Iosua. Ele ne prezintă alocarea proprietății/moștenirii de la vestul Iordanului pentru celelalte dintre semințiile urmașilor lui Iacov. Pe lângă câteva scurte narațiuni, textul conține în cea mai mare parte un plan de organizare administrativ-teritorială a Canaanului cu localitățile existente și cu multe detalii echivalente cadastrului actual. Și asta cu circa 3400 de ani în urma. Ca urmare, aceste capitole par neinteresante și greu de parcur,s dar atunci când sunt citite cu atenție, ele ne oferă perspective spirituale importante care sunt relevante pentru noi astăzi.

În rezumat, în cap. 15 sunt prezentate hotarele și cetățile alocate urmașilor lui Iuda, în 16 și 17 teritoriile și localitățile pentru urmașii fiilor lui Iosif, Efraim și Manase, iar în 18 și 19 proprietățile care reveneau urmașilor celorlalți fii ai lui Iacov: Beniamin, Simeon, Zabulon, Isahar, Așer, Neftali și Dan. În final a primit și Iosua partea lui de moștenire „așa cum poruncise Domnul” (19:49-50).

Sunt câteva aspecte de menționat în acest proces de împărțire a țării. O observație ar fi aceea că primii care primesc moștenirea sunt urmașii lui Iuda. Deși Iuda a fost al patrulea fiu al lui Iacov, el și-a asumat un rol principal printre frați și a primit o binecuvântare specială de la tatăl său, Iacov (Gen. 49:8-12). Tribul trebuia să preia conducerea de fiecare dată când națiunea pleca mai departe în timpul rătăcirilor în pustie. După moartea lui Iosua, ei au fost tribul ales de Dumnezeu să conducă poporul în lupta cu canaaniții (Judecătorii 1:1-2). Întâietatea

lui Iuda este un rezultat al binecuvântării divine, dar şi un efect al implicării active în slujirea încredințată.

În al doilea rând, vedem cel puțin trei răspunsuri diferite de credință la oferta promisiunilor lui Dumnezeu. Pe de o parte sunt cei care „au urmat pe deplin pe Domnul", precum Caleb și Iosua. Ei știau că vor primi ce li s-a promis, dar au fost gata să lupte, să muncească ca să între în posesia teritoriilor ce li se cuveneau. Apoi sunt cei care își doresc binecuvântările lui Dumnezeu, dar nu au curaj să le revendice și să lupte pentru a le dobândi. Acesta este cazul urmașilor lui Iosif care s-au plâns că moștenirea lor era prea mică (Iosua 17:14), dar nu au reușit să facă față circumstanțelor pentru a câștiga teren în plus. În final sunt cei care așteaptă să primească fără să facă nimic. Șapte seminții sunt mustrate pentru că sunt pasive – ceea ce este o expresie a lipsei de credință și de ascultare: „Până când mai amânaţi să luaţi în stăpânire teritoriul pe care vi l-a dat Domnul, Dumnezeul strămoşilor voştri? Li s-au dat promisiunile lui Dumnezeu, dar le-a lipsit încrederea și zelul de a pretinde aceste promisiuni.

În al treilea rând, găsim exemplul de curaj al fetelor lui Țelofhad. După ce tatăl lor a murit, fără a avea fii, cele cinci fiice s-au dus la Moise ca să ceară drept de moștenire pentru acest gen de situații (vezi Numeri 27:1-11). Moise L-a consultat pe Domnul cu privire la această problemă și El s-a pronunțat în favoarea cererii fiicelor. Acum ele vin la Iosua și Eleazar pentru moștenirea lor. Cererea se bazează pe Cuvântul Domnului – „Domnul i-a poruncit lui Moise să ne dea o moștenire între rudele noastre" (17:4). Oricât de ciudat ar fi sunat din punct de vedere cultural, puterea cererii lor a fost fundamentul ei – promisiunea lui Dumnezeu. Și „Iosua le-a dat o parte de moştenire printre fraţii tatălui lor, întocmai după porunca Domnului".

Nu în ultimul rând este evident faptul că tot acest proces de împărțire a țării este controlat de Dumnezeu. Țara este un dar de la Domnul și El împarte în mod suveran pământul conform voinței Sale. Deci nu a fost nimic întâmplător în ceea ce privește rezultatele. Dumnezeu domnea pe parcursul întregului proces. Ca urmare nu erau motive ca să apară nemulțumiri sau certuri. Moștenirea promisă era suficientă pentru toți. Iosua apare ca și lider înțelept, motivat și imparțial fără

vreo preocupare pentru propriile interese. După toți ceilalți primește și Iosua propria moștenire (v 49-50). O cetate la care mai are de lucru pentru a o face locuibilă. Era înaintat în vârstă, dar încă dispus să muncească.

Relevanța temei pentru poporul lui Dumnezeu de astăzi

În Noul Testament apare o schimbare importantă de sens al termenului „moştenire". Accentul se mută de pe o moştenire fizică, vizibilă, pe una spirituală, invizibilă, care a fost deja pregătită pentru noi.

Ca urmare, dacă poporului Israel, Dumnezeu le-a dat ca moştenire Canaanul, nouă, care suntem poporul Lui, ne-a dat Canaanul ceresc, Împărăția lui Dumnezeu. Duhul Sfânt, care ne-a fost dat, este „arvuna" moştenirii viitoare: *Şi voi, după ce aţi auzit cuvântul adevărului (Evanghelia mântuirii voastre), aţi crezut în El, şi aţi fost pecetluiţi cu Duhul Sfânt, care fusese făgăduit şi care este o arvună a moştenirii noastre, pentru răscumpărarea celor câştigaţi de Dumnezeu, spre lauda slavei Lui* (Efeseni 1:13, 14).

Avem o moștenire ca și credincioși, pentru că „Tatăl ne-a îndreptățit să fim părtași la moștenirea sfinților în lumină" (Coloseni 1:12). Această moștenire este o realitate prezentă și o nădejde pentru viitor. Aspectul ei prezent ține de realizarea obiectivului suprem al lui Dumnezeu, acela de a stabili împărăția Sa pe pământ, în noi și prin noi. Fiecare domeniu al experienței noastre pe pământ, fie că este vorba despre corpurile noastre fizice, relațiile noastre personale, finanțele noastre, copiii noștri, munca noastră etc. sunt oportunități de a extinde împărăția cerurilor.

Dar trebuie să ne amintim că Satan nu cedează teritoriul de bunăvoie. Aceasta înseamnă că pentru a câștiga teren în această luptă spirituală este nevoie de credință, curaj și multă muncă! A revendica moștenirea ta necesită să ai curaj să înfrunți „uriașii" care par să-ți blocheze calea și să te împiedice să intri în posesia a ceea ce Dumnezeu ți-a dat deja.

Este esențial să înțelegem că a avea actul de proprietate al „Țării Făgăduinței" nu este același lucru cu a o poseda. Provocarea pentru

noi este să luăm în stăpânire ceea ce este de drept al nostru. Trebuie să ne revendicăm moștenirea!

„Pentru noi, Țara Făgăduinței nu este un teritoriu fizic, ci o realitate spirituală. Nu este o proprietate imobiliară, ci o adevărată stare a minții și a inimii.

- O viață în care „suntem mai mult decât învingători prin Cel care ne-a iubit“ (Rom. 8:37).
- O viață în care „nu cădem de oboseală“ (2 Cor. 4:16).
- O viață în care „dragostea lui Cristos ne constrânge“ (2 Cor. 5:14).
- O viață în care „suntem copleșiți de bucurie în orice necaz al nostru“ (2 Cor. 7:4).
- O viață în care „nu ne îngrijorăm de nimic“ (Fil. 4:6), în care ne „rugăm în orice vreme“ (Efes. 6:18), în care „tot ceea ce facem, cu vorba sau cu fapta, facem în Numele Domnului Isus, mulțumind, prin El, lui Dumnezeu Tatăl“ (Col. 3:17).

Canaanul este viața trăită prin har, cizelată prin încercări și potrivită cu chemarea cerească. În planul lui Dumnezeu, în țara Lui, câștigăm mai des decât pierdem, iertăm imediat ce suntem jigniți și dăruim cu aceeași prisosință cu care primim. Slujim cu darurile pe care le avem și ne îndeplinim sarcinile cu plăcere. Chiar dacă ne clătinăm, nu cădem. Chiar dacă avem necazuri, nu ne lăsăm copleșiți de disperare. Ne lăudăm numai cu Cristos, ne încredem numai în Dumnezeu și ne bazăm numai pe puterea Lui. Ne bucurăm de o viață roditoare, iar credința noastră crește. Canaanul simbolizează biruința pe care o putem avea astăzi.” (Max Lucado – *Zile Glorioase*)

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Citiți Deuteronom 1:34–38. Ce promisiuni le-a făcut Domnul lui Iosua și Caleb? Cum au fost îndeplinite aceste promisiuni?

Întrebarea 2: Conform cu Efeseni 1:3–21 și 1 Petru 1:3–7 care este moștenirea noastră de astăzi? Cum revendicăm această moștenire?

Întrebarea 3: Ni se spune despre Caleb că a continuat să caute provocări chiar și la bătrânețe. Apreciezi provocările sau te ferești de ele? Cum poate servi viața lui drept inspirație pentru credincioșii de astăzi? Care e limita de vârstă în slujirea lui Dumnezeu?

Întrebarea 4: Ce înțelegi prin moștenire în sensul legal? Cum poți dovedi calitatea de moștenitor? Discutați în grup acest lucru.

Întrebarea 5: Care sunt lucrurile pe care le revendici de la Dumnezeu ca și credincios? Dacă există notează-le mai jos. Ce faci ca să le primești?

Întrebarea 6: Care sunt obstacolele care te împiedică să beneficiezi de împlinirea promisiunilor divine în viața ta? Cum pot fi date la o parte?

III. Exercițiu aplicativ

Tema principală din această lecție este să înveți cum să devii posesorul de fapt al moștenirii de drept pe care ai primit-o în baza credinței tale în Cristos. Gândește-te la câteva din promisiunile lui Dumnezeu pe care le dorești a fi împlinite în viața ta și la ce ești dispus să faci pentru asta. Roagă-te și cere de la Dumnezeu îndrăzneală și entuziasm în acest demers.

Ca și ucenic al lui Hristos, lupta ta este a Domnului. Nu lăsa niciun „uriaș" să te intimideze și să te împiedice de a avea viața abundentă pe care Dumnezeu o vrea pentru tine. Este timpul să intri și să iei în stăpânire „Țara Făgăduinței". Ești proprietarul de drept și este timpul să iei înapoi ceea ce ți-a furat „dușmanul". Victoria este a ta!

Notițe:

Lecția 12

Iosua 20:1 – 21:45

Cetățile de scăpare – un loc de refugiu în vreme de nenorocire, pentru ca viața să fie protejată.

I. Explicarea lecției

Țara era în stăpânirea celor 12 seminții și fiecare semințe își avea partea ei de moștenire. Era rândul leviților să-și primească moștenirea. Rolul leviților (vezi și Numeri 8:19) era să mijlocească relația poporului cu Dumnezeu. În scopul acesta, ei urmau să fie răspândiți în mijlocul celorlalte seminții, ca să fie la îndemâna lor. Ca urmare, Levitii primesc 48 de cetăți răspândite în toată țara.

Dintre cele 48 de cetăți, 6 trebuiau să fie cetăți de scăpare: 3 de o parte a Iordanului, 3 de cealaltă parte. Rolul acestor cetăți era să scape pe acela care, fără să fi premedidat, a omorât accidental pe semenul său. Pentru omorul premeditat, cu voia, pedeapsa era capitală. Pentru omorul accidental, fără voie, observăm o procupare excesivă a lui Dumnezeu de a răzbuna sângele vărsat pe de o parte, și de a proteja viața celui vinovat pe de altă parte.

Cel vinovat de omor trebuia să fugă în cea mai apropiată cetate de scăpare. Primii care judecau cazul erau bătrânii cetății. Apoi, ucigașul era dus înaintea adunării. Dacă cel judecat era găsit nevinovat de un omor cu voia, atunci era dus înapoi în cetatea de scăpare. Cetatea respectivă devenea domiciliul forțat al celui în cauză până la moartea marelui preot.

Alegerea acestor cetăți s-a făcut în așa fel încât, din orice punct al țării, cel în cauză putea ajunge în aceeași zi în cetatea de scăpare. Cel vinovat știa că trebuie să nu mai zăbovească nici o clipă, ci să fugă în cea mai apropiată cetate de scăpare.

Dacă venim în Noul Legământ, şi nouă Scriptura ne spune că plata păcatului este moartea, şi că Diavolul – cel care are puterea morţii, dă târcoale ca un leu, căutând pe cine să înghită. Tocmai de aceea suntem îndemnaţi în Evrei 3:7-8: "De aceea, cum zice Duhul Sfânt: "Astăzi, dacă auziţi glasul Lui, nu vă împietriţi inimile, ca în ziua răzvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustiu...". Şi atunci, dar şi acum, păcatul trebuie rezolvat astăzi. Mâine s-ar putea să fie prea tîrziu, pentru că răzbunătorul sângelui, sau cel ce are puterea morţii, ne-a ajuns şi am fost daţi pe mâna lui. Suntem în siguranţă doar dacă ne adăpostim în Hristos, cetatea noastră de scăpare, în moartea Marelui nostru Preot.

De remarcat, printre cetăţile de scăpare, întâlnim Hebronul, cetatea cucerită de Caleb. Împărţirea ţării, practic, începe cu exemplul lui Caleb, care cucereşte cetatea Hebron, şi se încheie tot cu Caleb care trebuie să cedeze cetatea cucerită, fiilor lui Aaron. Caleb a fost nu numai gata să înfrunte greul prin credinţă, ci, tot prin credinţă, a ştiut să renunţe la drepturile lui, de dragul planurilor lui Dumnezeu. În ultimele versete ale capitolului 21 naratorul subliniază faptul că Dumnezeu şi-a împlinit partea cu credincioşie.

II. Întrebări/ Discuţii în grup

Întrebarea 1: Preoţii şi leviţii mijloceau între Dumnezeu şi popor, pentru ca poporul să-şi poată împlini preoţia în lume.

Care ar fi corespondentul nou-testamentar al leviţilor? Consideri că faci şi tu parte din această categorie? Care este sfera ta de mijlocire? Care sunt oare oamenii care crezi că aşteaptă sau au nevoie de mijlocirea ta ?

Întrebarea 2: De ce era vărsarea de sânge atât de serioasă în economia lui Dumnezeu? (vezi și Gen 4:10, 9:5-6, Apoc. 6:9-11). Ce ne spune acest lucru despre noi ca oameni, și ce ne spune despre Dumnezeu?

Întrebarea 3: Străinul beneficia și el de cetățile de scăpare. Cum ne raportăm noi la "străinii" de lîngă noi, la cei ce nu cred ca noi, care nu trăiesc ca și noi, sau cari sunt împotriva noastră (comunități LGBTQ, oameni cu diferite dependențe, musulmani sau de alte religii, sau chiar baptiști care nu cântă sau nu se închină ca și noi) ?

Întrebarea 4: Cu ce mă ajută pe mine, credinciosul nou-testamentar, istoria cetăților de scăpare? Care să fie rolul lor?

Cât timp, sau care este autonomia care o avem în Noul Legământ pentru rezolvarea păcatului? De ce este așa de importantă urgența în rezolvarea păcatului ? Oare de ce ne permitem să ne jucăm așa de ușor cu păcatul și cu amânarea soluției rezolvării lui?

Întrebarea 5: Caleb a fost nu numai gata să înfrunte greul prin credință, ci, tot prin credință, a știut să renunțe la drepturile lui, de dragul planurilor lui Dumnezeu. El a înțeles că planurile lui Dumnezeu sunt mai presus de propriile planuri.

Ai fi gata să-i dai Domnului ce ai mai bun și valoros, pentru care ai muncit atât de mult, dacă ți-ar cere? Ești gata să renunți la ce ai mai drag, de dragul împlinirii planurilor Domnului? Cauți să înțelegi planurile lui Dumnezeu, ca mai apoi să fii gata să intri în planurile Lui?

III. Exercițiu aplicativ

Cetățile de scăpare ne arată că soluția Lui Dumnezeu este desăvârșită pentru cei care iau aminte la ea. Gândește-te la oamenii din jurul tău care nu au luat încă aminte la această soluție, și propune-ți în perioada imediat următoare să fii mai curajos și să le prezinți ori de câte ori ai ocazia, singura soluție care le poate proteja viața!

Notițe:

Lecția 13

Iosua 22:1-34

Când lupta s-a încheiat, ascultarea de Legea Domnului este garanția odihnei și a liniștii

I. Explicarea lecției

Demobilizarea (v. 1-10)

După mai bine de șapte ani si jumatate, departe de familiile lor, soldații din semințiile lui Ruben, Gad și jumătate din semința lui Manase se întorc acasă. Campania de cucerire a Canaanului s-a încheiat, iar cele doua seminții și jumătate pot să se bucure de moștenirea care le-a fost promisă de Moise (Numeri 32 v 22 -32).

Înainte de a-i trimite acasă, Iosua îi laudă pe luptătorii din aceste seminții pentru credincioșia față de frații lor, dar mai ales față de Domnul Dumnezeu. În același timp îi avertizează să păzească și să împlinească legile și poruncile pe care le-a dat Moise (22:5). Așa cum au fost disciplinați în lupte, trebuiau să fie credincioși în ascultare și închinare numai Dumnezeului lui Israel. Liniștea și bucuria moștenirii lor era condiționată de devotamentul lor față de Legea Domnului.

Alarma (v. 10-29)

În timp ce îi lăsau în urmă pe frații lor, cortul intălnirii și preoții, cele doua triburi și jumătate au ridicat un altar *de o statură impunătoare*. Cum veștile circulă repede, celelalte triburi aud de altarul ridicat si se pregătesc de război.

Deși intențiile triburilor transiordanice au fost bune, acțiunile lor au fost înțelese greșit. Înțelepți, evreii pregătesc totuși o delegație de zece conducători în frunte cu Fineas, marele preot, pentru a se angaja în dialog cu frații lor. Era responsabilitatea liderilor și a preoților să pedepsească orice abatere de la Legea lui Moise. Dumnezeu a dat

porunci evreilor să distrugă toate altarele păgâne din țara Canaan și să nu își facă altare pentru jertfe decât cel prezent la Cortul Întâlnirii.

Fineas îi acuză pe frații săi de răzvrătire împotriva Legii Domnului și le aduce aminte de cele două cazuri de apostazie (la Peor – păcatul poporului cu moabitele, și păcatul lui Acan), dar mai ales de repercursiunile acestor păcate.

Argumentul (v. 29-34)

Acuzații invocă Numele Domnului (El, Elohim, Iahve) de șase ori, pentru a da greutate vorbelor lor și pentru a le demonstra că intențiile lor au fost bune. Au clarificat că altarul era de fapt un monument de aducere aminte pentru generațiile viitoare, pentru a arăta apartenența la poporul lui Dumnezeu și a semințiilor transiordanice.

Fineas și căpeteniile au transmis răspunsul primit fiilor lui Israel și toată adunarea a fost mulțumită, au binecuvântat pe Dumnezeu și *n-au mai vrut să se suie împotriva lor cu război*.

Deși lucrurile s-au rezolvat cu bine și tot poporul a răsuflat ușurat, deciziile luate de semința lui Ruben Gad și jumătate din semința lui Mănase ridică câteva probleme. Astfel, ei atribuie lui Dumnezeu separarea geografică dintre ei și țara Canaan (v 25), deși ei sunt cei care au ales teritoriul la est de Iordan cu bună știință (Num. 32:1-22).

Undeva lângă monumentul de aducere aminte a semințiilor transiordanice se aflau cele 12 pietre ridicate de Iosua la porunca lui Dumnezeu. Acestea le aminteau evreilor că au trecut râul și si-au îngropat trecutul pentru totdeauna. Din acest punct de vedere, Ruben, Gad și Manase par să fi fi rămas cu ochii înapoi spre trecut.

S-au arătat ingrijorați de bunăstarea spirituală a copiilor lor deși au avut ocazia să rămână alături de frații lor, de Cortul Întâlnirii și prezența lui Dumnezeu într-un teritoriu binecuvântat. În 1 Cronici 5:25-26 vedem că aceste triburi care s-au separat sunt primele care cad în idolatrie și sunt cucerite și asimilate de Imperiul Asirian.

Chiar daca alegerile făcute nu au fost foarte înțelepte, triburile transiordanice au avut parte de aceleași promisiuni și binecuvântări ca și

frații lor. Revendicarea și păstrarea binecuvantărilor materiale și spirituale erau garantate de credincioșia și dragostea lor fața de Dumnezeu, indiferent de țara pe care și-au ales-o.

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: De ce au construit cele două seminții și jumătate altarul? Care ar fi fost alegerea mai înțeleaptă?

Întrebarea 2: Care sunt atributele pe care ar trebui să le aibă un lider creștin ca să fie vrednic de urmat? Ce așteptări ai de la păstorul, prezbietrii, liderii din biserica ta?

Întrebarea 3: Care ar trebui să fie comportamentul tău în biserică în relație cu frații tăi? Ești conectat cu comunitatea ta? Ești implicat în viața bisericii (slujire, post, rugăciune, sărbători evenimente)?

Întrebarea 4: Ți s-a întâmplat să interpretezi greșit gesturile sau cuvintele cuiva? Dă exemplu de o situație din viața ta în care ai confundat realitatea cu perceptia ta subiectivă.

III. Exercițiu aplicativ

Suspiciunea și comunicarea defectuoasă, sau lipsa comunicării, pot duce la conflicte inutile, fie că vorbim de familie, biserică sau altă instituție laică. Cum putem să ne însușim o comunicare eficientă pentru a cultiva un climat de încredere și onestitate?

- Fii un bun ascultator, nu îl întrerupepe pe celălalt, arată respect și considerație atât prin tonul vocii, expresia feței sau gesturile non-verbale.
- Ascultă cu urechile, mintea și inima ceea ce gândește și simte celălalt.
- Nu te pripi să tragi concluzii. Pune intrebări clarificatoare. Reformulează cu propriile cuvinte și lasă pe celălalt să îți spună dacă a înțeles corect.
- Caută momentul prielnic, mai ales dacă este vorba despre o problemă delicată.
- Nu pretinde că înțelegi totul. Fii responsabil pentru interpretările greșite și cere-ți iertare dacă este cazul.

Notițe:

Lecția 14

Iosua 23:1-24:33

Poporul lui Dumnezeu este chemat să trăiască în credincioșie față de Dumnezeu, ca răspuns la credincioșia Lui!

I. Explicarea lecției

Am ajuns la finalul cărții Iosua și ultimele două capitole ne prezintă două întâlniri pe care omul lui Dumnezeu, Iosua, le organizează cu scopul de a cere poporului ascultare față de Domnul. În cele două discursuri ale lui Iosua iese în evidență chemarea la credincioșie adresată poporului.

O recapitulare a credincioșiei lui Dumnezeu!

În capitolul 23 ne este redată ultima întâlnire dintre Iosua și conducătorii poporului. Apelul lui Iosua la ascultare este bazat în primul rând pe credincioșia lui Dumnezeu manifestată față de popor prin asigurarea condițiilor exterioare necesare vieții:

- Poporul avea *odihnă* de toți dușmanii care îl înconjurau (23:1)
- Domnul Dumnezeu a luptat pentru popor (23:3)
- Poporul a primit o țară ca moștenire de la Domnul (23:4)
- Poporul a primit în stăpânire o „țară bună" (23:13,16)

Bazându-se pe credincioșia lui Dumnezeu manifestată în mod vizibil față de Israel, Iosua cere poporului un răspuns concret prin care să-și manifeste credincioșia față de Dumnezeu.

De la versetul 23:6 putem observa că trăirea în credincioșie pentru Israel implică câteva aspecte clare. În primul rând Iosua le arată că „lupta" este una continuă în inimile lor, deoarece trăirea în credincioșie față de Dumnezeu implică fidelitate față de Legea lui Moise!

Un al doilea aspect concret pe care Iosua îl aduce în discuție este legat de separarea față de neamurile care încă erau în țară. Separarea față de neamurile acestea pe care Dumnezeu le-a judecat, le-a pedepsit, le-a izgonit dinaintea Israelului, implica o separare față de idolii pe care aceste neamuri îi slujeau. (23:7)

Avertizări față de necredincioșie!

După ce a recapitulat credincioșia lui Dumnezeu față de Israel, Iosua le amintește căpeteniilor despre modul în care Domnul a luptat împotriva popoarelor canaanite (Iosua 23:9-10).

Discursul lui Iosua cuprinde câteva avertizări care au menirea să conștientizeze poporul de faptul că Dumnezeu care este credincios față de împlinirea promisiunilor Lui este în egală măsură și drept.

Dumnezeu este credincios față de Legea Lui și asta înseamnă că dreptatea lui Dumnezeu nu poate fi călcată în picioare de poporul ales de Dumnezeu.

Aceste pasaje de avertizare au menirea de a creiona o imagine corectă despre caracterul lui Dumnezeu. Abaterea de la Legea lui Dumnezeu va face ca mânia lui Dumnezeu să se aprindă împotriva lor și astfel vor avea parte de aceeași judecată ca și popoarele din țară! (Iosua 23:16)

În capitolul 24 ne este redată ultima întâlnire dintre Iosua și popor care are loc la Sihem. Locația este una foarte importantă deoarece Sihemul este locul în care Dumnezeu i-a promis lui Avraam că îi va da Țara Promisă!

Un îndemn pentru viitor!

Iosua face din nou o recapitulare a lucrărilor lui Dumnezeu. Apelul lui este foarte clar: *Istoria nu trebuie uitată! Nu uitați de unde veniți! Nu uitați cum ați ajuns aici!*

Iosua descrie evenimentele petrecute în ultimii aproximativ 1.000 de ani. Imaginea asupra istoriei este una panoramică și are menirea de a pune în evidență credincioșia lui Dumnezeu de-a lungul timpului. Generația căreia Iosua i se adresează este una privilegiată deoarece ea

este beneficiara promisiunilor făcute lui Avraam, Isaac și Iacov. Având înainte toate privilegiile, această generație este pusă în fața unei alegeri – *Alegeți cui vreți să slujiți!* Poporul răspunde: *Vom sluji Domnului!*

Cartea începe cu mormântul lui Moise și se încheie cu mormântul lui Iosua, cu mormântul lui Iosif și cu mormântul lui Eleazar. Aceste trei morminte amintesc de planului lui Dumnezeu cu poporul Lui care merge înainte chiar și atunci când lideri de seamă nu mai sunt în mijlocul poporului!

II. Întrebări/ Discuții în grup

Întrebarea 1: Care sunt manifestările credincioșiei lui Dumnezeu față de tine pe care le-ai identificat în viața ta? Oare cum răspunzi tu credincioșiei lui Dumnezeu? Cum și când ți-ai arătat tu în mod concret și practic credincioșia față de El?

Oare cum răspunzi tu credincioșiei lui Dumnezeu? Cum și când ți-ai arătat tu în mod concret și practic credincioșia față de El?

Citește Iosua 23:6-11! Îndemnul de a păzi cu toată puterea legea Domnului este urmat de un îndemn la veghere asupra sufletelor, deoarece alegerea de a urma standardele lui Dumnezeu este întotdeauna legată de inima noastră.

Întrebarea 2: Care sunt criteriile care stau la baza cerinței de separare față de neamurile care mai erau prezente în țară? Care era „miza” acestei separări?

Care este separarea de „lume” care se cere poporului lui Dumnezeu astăzi? (citiți rugăciunea Domnului Isus din Ioan 17 și 1 Ioan 2:15-17*)*

Întrebarea 3: Poporul Israel s-a făcut vinovat de idolatrie de multe ori de-a lungul istoriei. Reformatorul John Calvin a afirmat despre natura umană că „este o fabrică inepuizabilă de idoli”.

Ce anume tinde inima ta să idolatrizeze? Care sunt lucrurile pe care cultura în care noi trăim le idolatrizează? Cum lupți cu aceste lucruri pentru a le respinge?

Întrebarea 4: Pe ce ar trebui să se bazează motivația noastră de a trăi în fidelitate față de standardelor lui Dumnezeu, astăzi?

Dacă suntem conștienți de credincioșia imensă pe care Dumnezeu ne-a arătat-o prin Isus Cristos, oare mai avem nevoie să ne amintim de „mânia lui Dumnezeu”?

III. Exercițiu aplicativ

Suntem la finalul studiului cărții Iosua!

Notează un lucru pe care l-ai învățat despre cine este Dumnezeu!

Notează un lucru care te-a încurajat!

Notează un lucru care ai fost provocat să-l schimbi în viața ta!

Notează o decizie pe care ai luat-o în urma acestui studiu!

Notițe:

Bibliografie

*** *IVP Quiet Time Bible Study. Joshua*

Dexter, Jason. *Study Joshua. Into the Promised Land By Faith and Courage (Study and Obey Book 8)*; 2019;

Hunter, Trent. Joshua, A 12-Week Study (Knowing the Bible); Wheaton: Crossway, 2016;

Johnson, Doug. *Teaching Joshua. From Text to Message*. Geanies House, Fearn, Ross-shire: Christian Focus Publications, 2019;

Lucado, Max. *Glory Days: Living Your Promised Land Life Now;* Nashville: Thomas Nelson, 2015;

Longman, Tremper. *Old Testament Essentials. Creation, Conquest, Exile and Return;* Downers Grove: InterVarsity Press, 2014;

Mathews, Kenneth A. *Joshua (Teach the Text Commentary Series)*; Grand Rapids: Baker Books, 2016;